

TEMA BROJA

MANIFESTACIJE I FESTIVALI NA SVEUČILIŠTU JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

str. 6-10

50 GODINA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Održana promocija na FTRR u Požegi

str. 3

SVEČANO OTVOREN OVOGODIŠNJI FESTIVAL ZNANOSTI

str. 3

7. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2024./2025. održana 29. travnja 2025.

Davanje suglasnosti na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja i programa obrazovanja odraslih

● Na temelju dostavljene dokumentacije i prihvaćanjem Izvješća Povjerenstva Senata za programme cjeloživotnog učenja o provedbi postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja pod nazivom "Suvremeni tehnološki postupci proizvodnje destilata", Senat Sveučilišta u Osijeku dao je suglasnost na ustroj i izvedbu navedenog programa cjeloživotnog učenja na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek.

● Na temelju dostavljene dokumentacije i prihvaćanjem Izvješća Povjerenstva za programme cjeloživotnog učenja o provedbi postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa obrazovanja odraslih pod nazivom "Program obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije trener streljaštva u disciplinama puške i pištolja 1. razina", Senat Sveučilišta u Osijeku dao je suglasnost na ustroj i izvedbu navedenog programa na Kineziološkom fakultetu Osijek.

Prijedlog dodjele Rektorove nagrade u akademskoj 2024./2025. godini studentima na sveučilišnim i stručnim studijima na sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku donio je Odluku o dodjeli Rektorove nagrade u akademskoj 2024./2025. Rektor Sveučilišta u Osijeku nagrađuje za prethodnu akademsku godinu 2023./2024. studente sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a nagrađuju se studenti:

1. **Marija Erić**, studentica II. godine sveučilišnog diplomskog studija Marketing na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 5,00.
2. **Cinderella Talpai**, studentica II. godine sveučilišnog diplomskog studija Marketing na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 5,00.
3. **Valentina Jurić**, studentica II. godine sveučilišnog diplomskog studija Agroekonomika na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek, za izvrstan seminarski rad iz kolegija Agromarketing, pod naslovom "Percepcija potrošača prema craft pivu"
4. **Zeljko Gojkov**, student III. godine sveučilišnog prijediplomskog studija Poljoprivrede, modul Zootehnika na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek, za izvrstan seminarski rad iz kolegija Konjogojstvo I, pod naslovom "Utjecaj otrovnih biljnih vrsta na zdravlje konja".
5. **Patricija Ronta i Vanja**

Žilo, studenti II. godine sveučilišnog diplomskog studija Elektrotehnika, smjer Automatizacija industrijskih sustava na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, za seminarski rad iz kolegija Sustavi nadzora u industriji, pod naslovom "Implementacija metodologija procjene rizika unutar Purdue modela proizvodnje crijeva tvrtke NEXE Dilj d.o.o."

6. **Neven-Lucian Davidović**, student II. godine sveučilišnog diplomskog studija Elektrotehnika, smjer Elektrotehnika na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 5,00.

7. **Sven Dukić**, student II. godine sveučilišnog diplomskog studija Matematika, modul: Financijska matematika i statistika na Fakultetu primijenjene matematike i informatike Osijek, za seminarski rad iz kolegija Matematičke financije, pod naslovom "Modeliranje cijene dionice i log-povrata Mercedes-Benz Group AG: Analiza adekvatnosti difuzijskih modela i trgovinskih strategija."

8. **Marko Jedlička**, student II. godine sveučilišnog diplomskog studija Matematika, modul: nastavnički na Fakultetu primijenjene matematike i informatike Osijek, za seminarski rad iz kolegija Metodika nastave matematike III, pod naslovom "Formativno vrednovanje - Kvadratna funkcija"

9. **Petar Rinčić**, student III. godine stručnog prijediplomskog studija Elektroničko poslovanje i programsko inženjerstvo na Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,815.

10. **Lucija Vučić**, studentica III. godine stručnog prijediplomskog studija Enogastromomija

na Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,815.

11. **Barbara Baćun**, studentica V. godine sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog studija Dentalna medicina na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, za stručni članak "Manifestations and Treatment of Hypovitaminosis in Oral Diseases: A Systematic Review" objavljen u časopisu Dentistry Journal.

12. **Stella Juranek**, studentica III. godine sveučilišnog prijediplomskog studija Strinstvo na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 5,00.

13. **Laura Faktor**, studentica V. godine sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog Učiteljskog studija na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,822.

14. **Petra Mikić**, studentica III. godine sveučilišnog prijediplomskog studija Rani i predškolski odgoj i obrazovanje na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,686.

15. **Borna Petrović**, student II. godine sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija Informatologija i Engleski jezik i književnost, nastavnički smjer na Filozofskom fakultetu u Osijeku, za stručni rad, pod naslovom "Tajni kupac" u hrvatskim narodnim knjižnicama: rezultati vrednovanja Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci i Gradske knjižnice Požega".

16. **Leonarda Nago**, studentica I. godine sveučilišnog diplomskog jednapredmetnog studija Psihologija na Filozofskom fakultetu u Osijeku, za seminarski rad iz kolegija Uvod u psihologiju rada i organizacijsku psihologiju, pod naslovom "Perzistiranje rodni stereotipa u radnom okruženju: izazovi za žene".

17. **Irma Velagić i Ivan Bandalo**, studenti II. godine sveučilišnog diplomskog studija Građevinarstvo, modul Nosiće konstrukcije na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek, za seminarski rad iz kolegija Mostovi II, pod naslovom "Pelješki most".

18. **Patricija Jazvinšak, Matea Marić i Veronika Varela**, studentice II. godine sveučilišnog diplomskog studija Građevinarstvo na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek, za seminarski rad iz kolegija Upravljanje projektima, pod naslovom "Energetska obnova zgrade Muzeja likovnih umjetnosti".

19. **Hermann Zinsou Kodjo**, student V. godine sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog Filozofsko-teološkog studija na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu, za seminarski rad iz kolegija Moralne dimenzije zdravstvene skrbi, pod naslovom "Prikaz palijativne skrbi u terminalnoj fazi života".

20. **Mario Vučko**, student II. godine sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog Filozofsko-teološkog studija na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,98.

21. **Antonio Žulj**, student II. godine sveučilišnog diplomskog studija Kineziološka edukacija na Kineziološkom fakultetu Osijek, za znanstveno-istraživački rad, pod naslovom: "Usporedba pobjedničkih i poraženih ekipa na Svjetskom nogometnom prvenstvu 2022. godine", objavljen u zborniku radova 22. godišnje međunarodne konferencije "Kondicijska priprema sportaša", Zagreb.

22. **Lucija Faj**, studentica II. godine sveučilišnog diplomskog studija Kineziološka edukacija na Kineziološkom fakultetu Osijek, za znanstveno-istraživački rad, pod naslovom: "Kinematička analiza teniskog servisa kod mlade tenisačice", objavljen u zborniku radova 21. godišnje međunarodne konferencije "Kondicijska priprema sportaša", Zagreb.

23. **Hana Jandl**, studentica VI. godine sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog studija Medicina na Medicinskom fakultetu Osijek, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,923.

24. **Matija Vuksanović**, student VI. godine sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog studija Medicina na Medicinskom fakultetu Osijek, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,923.

25. **Marin Milevoj**, student IV. godine sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog studija Pravo na Pravnom fakultetu Osijek, za seminarski rad iz kolegija Građansko pravo I, pod naslovom "Hrvatsko građansko-pravno uređenje kao dio kontinentalnog pravnog kruga".

26. **Matea Novak**, studentica I. godine sveučilišnog diplomskog studija Socijalni rad na Pravnom fakultetu Osijek, za seminarski rad iz kolegija Osnove upravnog prava i organizacija uprave i kliničke nastave Zelene pravne klinike na sveučilišnom prijediplomskom studiju Socijalni rad, pod naslovom: "Smanjivanje zagađenosti okoliša kroz zeleni socijalni rad i aktivan angažman građana i javnopravnih tijela".

27. **Dragana Mićanović**, studentica II. godine sveučilišnog diplomskog studija Prehrambeno inženjerstvo na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 5,00.

28. **Petra Golubić**, studentica II. godine sveučilišnog diplomskog studija Prehrambeno inženjerstvo na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,917.

29. **Karlo Čatić**, student III. godine sveučilišnog prijediplomskog studija Žičani instrumenti, smjer Tambure na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku, za iznimna umjetnička postignuća ostvarena kroz samostalne umjetničke projekte te za osvajanje najviših nagrada na relevantnim međunarodnim natjecanjima.

30. **Tena Labuhar**, studentica I. godine sveučilišnog diplomskog studija Glazbena pedagogija na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,860.

Vodeni ekološki sustavi, pod naslovom "Izvanučionička nastava - Ribnjaci Donji Mihaljac".

32. **Tena Minarik**, studentica II. godine sveučilišnog diplomskog studija Biologija, smjer: znanstveni na Odjelu za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 5,00.

33. **Ana Stipić**, studentica II. godine sveučilišnog diplomskog studija Fizike i informatike, nastavnički smjer na Odjelu za fiziku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za doprinos znanstvenom istraživanju teorijskog modeliranja antimonena sa šupljinama te proučavanje njegovih strukturalnih i električnih svojstava.

34. **Magdalena Mikulec**, studentica II. godine sveučilišnog diplomskog studija Fizike i informatike, nastavnički smjer na Odjelu za fiziku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,538.

35. **Jelena Janković i Iva Jozinović**, studentice III. godine sveučilišnog prijediplomskog studija Kemija, na Odjelu za kemiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za seminarski rad iz kolegija Kemija atmosfere, pod naslovom "Kemija termofere: aurore".

36. **Matija Ceganec i Rajna Marija Jozić**, studenti II. godine sveučilišnog diplomskog studija Kemija, smjer istraživački na Odjelu za kemiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za seminarski rad iz kolegija Uvod u medicinsku kemiju, pod naslovom "Anestetici".

Prijedlog Natječaja za upis studenata u I. godinu sveučilišnih prijediplomskih i sveučilišnih integriranih prijediplomskih i diplomskih studija na sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Sukladno Odluci Senata Sveučilišta o ukupnom broju mjesta za upis studenata na sveučilišne i stručne studije na sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj godini 2025./2026. od 13. ožujka 2025., Senat raspisuje natječaj za upis studenata u I. godinu sveučilišnih prijediplomskih, sveučilišnih integriranih prijediplomskih i diplomskih studija te stručnih prijediplomskih studija u akademskoj godini 2025./2026. Prijave za upis na studijske programe i izbor studijskih programa provode se elektronički, putem Nacionalnog informacijskog sustava prijava visokih učilišta (NISPVU), odnosno mrežne stranice www.postani-student.hr.

Prijedlog Natječaja za upis studenata u I. godinu sveučilišnih i stručnih diplomskih studija na sastavnicama

Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Sukladno Odluci Senata Sveučilišta o ukupnom broju mjesta za upis studenata na sveučilišne i stručne studije na sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj godini 2025./2026. od 13. ožujka 2025., Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku raspisuje natječaj za upis studenata u I. godinu sveučilišnih i stručnih diplomskih studija u akademskoj godini 2025./2026.

Sveučilišno izdavaštvo

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatralo je prijedlog za izdavanje dvaju sveučilišnih priručnika, dvaju sveučilišnih udžbenika i jedne sveučilišne znanstvene knjige te je utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na prijedlog Povjerenstva, Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje:

● sveučilišnog priručnika pod nazivom "Instructional Design Guide: Didactics of Media Learning Environments", skupine autora Winkelmann, Ulf; Kurniawati Ika; Höffer, Rüdiger; Braungardt, Kathrin; Penava, Davorin; Apostolska, Roberta; Kähler, Uwe; Mirboland, Mahsa; Hasan, Peshawa Luqman; Salzinger, Julia; Kalender, Cornelia; Abrahamczyk, Lars

● sveučilišnog priručnika pod nazivom "Preporuke za dijagnoziku i liječenje osteoporoze Hrvatskog endokrinološkog društva", autora/urednika doc. dr. sc. Silvi-je Canečki-Čurčić i izv. prof. dr. sc. Mire Bakule

● sveučilišnog udžbenika pod nazivom "Silver Economy", autora prof. dr. sc. Ivane Barković Bojanić, prof. dr. sc. Aleksandra Ercega i izv. prof. dr. sc. Jovanke Damoska Sekulosa

● sveučilišnog udžbenika pod nazivom "Kineziologija u primarnom obrazovanju", autora pok. prof. dr. sc. Aleksandre Pejčić, profesor emeritus, prof. dr. sc. Biljane Trajkovski i izv. prof. dr. sc. Zvonimira Tomca

● sveučilišne znanstvene knjige pod nazivom "Zanimanje: ravnatelj odgojno-obrazovne ustanove", urednice izv. prof. dr. sc. Rahaele Varge.

Imenovanje predstavnika radnika u Upravno vijeće Studentskog centra u Osijeku

Na prijedlog radnika Studentskog centra u Osijeku, Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku donio je Odluku o imenovanju članova Upravnog vijeća Studentskog centra u Osijeku. Za člana Upravnog vijeća Studentskog centra u Osijeku, predstavnika radnika Studentskog centra u Osijeku imenuje se **Danijel Lukać**, voditelj kuhinje u Studentskog centra u Osijeku.

Predavanjem prof. dr. sc. Brigite Popović o ulozi sveučilišta i alumna u stvaranju inovacija otvoren ovogodišnji Festival znanosti na Sveučilištu u Osijeku

SVEČANO OTVOREN OVOGODIŠNJI FESTIVAL ZNANOSTI

„Sve se zapravo svodi na ovo: sav je život međusobno povezan. Svi smo uhvaćeni u neizbježnu mrežu uzajamnosti, vezani u jedno ruho sudbine. Što god utječe izravno na jednoga, utječe neizravno na sve.“ Martin Luther King jr

U ponedjeljak 5. svibnja u prepunoj Auli osječkog Sveučilišta započeo je Festival znanosti. U ime Osječko-baranjske županije publici se obratio g. Mišo Tokić, predstavnik Upravnog odjela za obrazovanje i mlade Osječko-baranjska županije, te rektor Sveučilišta u Osijeku prof. dr. sc. Vlado Guberac koji je otvorio ovogodišnji Festival znanosti na Sveučilištu u Osijeku. Tema je Festivala MREŽE, a manifestacija se tradicionalno održava pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske. Manifestacija Festival znanosti održava se od 2003. godine s glavnim ciljem popularizacije znanosti. Inteligencija, Voda, Zrak, Svjetlost, Valovi, Boje,

Priroda i društvo neke su od ranijih festivalskih tema. Osijek je jedan od 43 grada u Republici Hrvatskoj u kojima se od 5. svibnja održavao Festival znanosti – manifestacija koju sudionici i publika često uspoređuju s pozornicom na kojoj znanstvenici i studenti predstavljaju aktualne teme, prezentirajući na taj način znanost i znanstvena postignuća na živ, dinamičan, kreativan i popularan način. Koliko je ta manifestacija kroz godine rasla, potvrđuje podatak da je prije desetak godina Festival znanosti organiziran u osam gradova, a ovaj se Festival znanosti održavao u čak 43 grada diljem Hrvatske.

Tema Festivala znanosti u pravilu je univerzalna, a ovogodišnja nosi ime MREŽE. Mreže će biti prezentirane iz perspektive različitih područja znanosti. U tom su smislu i naslovi predavanja, radionica i postera zanimljivi široj publici, od djece vrtićke dobi, učenika osnovnih i srednjih

škola te studenata. Spomenimo neke: mreže mudrosti u poslovima, matematičke mreže, mreže zdrave prehrane, računalne mreže, paukove mreže – tajna arhitekture, koronarne mreže, obitelj kao mreža, društvene mreže u poslovanju... Mrežom nazivamo svaki sustav međusobno povezanih elemenata u prostoru i vremenu. Splet linija koje se rascvjetavaju iz središta vizualna je metafora mreže, a simbolizira kretanje i

povezivanje ljudi, ideja i informacija. Mnoštvo takvih „cvjetova“, nasumično raspoređenih u stvarnom ili virtualnom prostoru, slični spektakularnom vatrometu uprizorenom za proslavu znanja, susreta, razmjene – svega onoga što ovogodišnji Festival znanosti promiče.

Na Festivalu znanosti koji organizira Sveučilište u Osijeku sudjelovat će više od 800 sudionika koji će održati 400 različitih

aktivnosti (predavanja, radionica, tribina, izložbi postera). Osim na Sveučilištu u Osijeku, predavanja i radionice bit će održane u Đakovu, Našicama, Orahovici, Požegi, Slavonskom Brodu, Vinkovcima, Bakru te prvi put u inozemstvu (Dječji vrtić u Vilshofenu u Bavarskoj). Tako velik broj aktivnosti možemo zahvaliti izvrsnoj suradnji naših znanstvenika i studenata s kolegama u 24 osnovne ško-

le, 13 srednjih škola i 10 dječjih vrtića.

U ovogodišnji Festival znanosti zanimljivim predavanjem uvela nas je prof. dr. sc. Brigita Popović s Fakulteta agrobiotehničkih znanosti predavanjem naslovljenim „Mreže u inovacijama: uloga sveučilišta i alumna u stvaranju inovacija“. Prisutnima je govorila o važnosti povezivanja znanja, iskustava i resursa radi stvaranja novih ideja i projekata, umrežavanju na sveučilištima, povezivanju studenata, profesora i alumna koji kroz mreže razmjenjuju ideje, otvaraju prilike i stvaraju partnerstva.

Prof. dr. art. Robert Raponja, prorektor za međuinstitucijsku suradnju, nazočne je pozvao da posjete predavanja i radionice koje se održavaju do kraja tjedna (petka) na svim sastavnicama našeg Sveučilišta te u ime Odbora Festivala znanosti osječkog Sveučilišta zahvalio na suradnji svim sudionicima u pripremi festivalskih aktivnosti

Imenovani članovi Gospodarskog savjeta Ekonomskog fakulteta u Osijeku

Ivana UNUKIĆ

Ekonomski fakultet u Osijeku imenovao je nove članove Gospodarskog savjeta, savjetodavnog tijela koje će imati ključnu ulogu u razvoju programa cjeloživotnog obrazovanja te savjetovanju o kompetencijama potrebnima na tržištu rada.

Gospodarski savjet čine istaknuti stručnjaci iz gospodarske prakse, a njegovo djelovanje usmjereno je na jačanje suradnje između Fakulteta i gospodarskog sektora. Savjet će sudjelovati u različitim aktivnostima uključujući rasprave o revidiranju ishoda učenja i sadržaja postojećih studijskih programa, pokretanje novih programa, uključivanje poduzetnika u aktivnosti Fakulteta te organizaciju okruglih stolova i tribina.

Osnivanje Gospodarskog savjeta potaknuto je aktivnostima u okviru projekta HKO: Izvrsnost i učinkovitost u vi-

sokom obrazovanju u polju ekonomije (E4) u cilju snažnijeg povezivanja znanstvenih i stručnih napora Fakulteta s gospodarskom zajednicom. U novi sastav Gospodarskog savjeta imenovani su:

- Ivan Jelušić, Orqa d. o. o. Osijek
- Anamarija Matić Kardoš, Grad Osijek
- Andrej Kopilaš, Slatinska banka d. d.
- Jozo Ljubičić, Žito d. d. Osijek
- Ivana Katavić Milardović, Osječko-baranjska županija
- Lejla Šehić Relić, DKolektiv Osijek
- Ivan Sarić, HUP Osijek
- Ivica Škojo, Škojo d. o. o. Osijek
- Velimir Vilović, Nexa grupa d. d. Našice.

Imenovanje novih članova Gospodarskog savjeta predstavlja važan korak prema unaprjeđenju kvalitete obrazovanja i jačanju veza između akademske zajednice i gospodarstva.

PROMOVIRAN DRUGI NARAŠTAJ STUDENATA FTRR-a U POŽEGI

Održana je svečana promocija drugoga naraštaja studenata Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi. Promovirano je stotinu studenata, a promocija je održana u novoj sportskoj dvorani fakulteta koja je tim činom i službeno otvorena.

Dekan Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi, prof. dr. sc. Borislav Miličević istaknuo je da je požeški fakultet ravnopravna sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Cestitao je promoviranim studentima, naglasivši kako su diplome zaslužili svojim predanim radom:

„Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi nije neka mala sastavnica koja se nekako ugrurala u svijet odabranih – mi smo sastavnica koja je prošla kroz transformaciju. Osnovani smo odlukom Senata kako bismo rasli ovdje u Požegi. S nama je Požeža postala sveučilišni grad i smjestila se na sveučilišnu kartu svijeta. Dokaz da smo sazreli jest i činjenica da nas biraju studenti iz inozemstva, a dokaz je i nalaz Povjerenstva koji je osnovao Akreditacijski savjet.“

Prorektor Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, prof. dr. sc. Drago Šubarić izrazio je uvjerenje da će se u Požegi razviti sveučilišni kampus koji će biti baziran na stvarnim potrebama grada i okoline:

„Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi jedna je od osamnaest sastavnica Sveučilišta. To što je jedan od mladih fakulteta, ne znači da nije važan. Ponosimo se studentima ovog fakulteta, kao i svim djelatnicima koji postižu značajne uspjehe. Cilj nam je jačati fakultet u

Požegi, kadrovski i infrastrukturno, te očekujemo i veći broj studenata u budućnosti. Vjerujem da znate kako je Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti pokrenuo inicijalnu akreditaciju studija ranog i predškolskog odgoja u Požegi upravo zato što je na to uputila lokalna zajednica.“

Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi nedavno je otvorio vrata **novozgrađene polivalentne sportske dvorane** čime je napravljen važan iskorak u **promicanju sporta, zdravlja i zajedništva među studentima**.

Alumni FTRR-a iskoristit će ovu priliku za pokretanje inicijative koja će povezati bivše i sadašnje studente kroz sport i inspirativne životne priče. Nova sportska dvorana, opremljena najmodernijom opremom, postat će središte sportskih aktivnosti na fakultetu. Važno je

naglasiti da je sportski centar u potpunosti prilagođen osobama s posebnim potrebama čime se osigurava inkluzivnost i dostupnost sportskih sadržaja svima. Uz dvoranu, uređeni su i vanjski sportski tereni čime se dodatno proširuju mogućnosti za rekreaciju i sportske aktivnosti.

Alumni FTRR-a pozivaju sve alumni klubove iz Hrvatske na regionalno sportsko druženje u cilju stvaranja platforme za povezivanje, razmjenu iskustava i promociju sportskih talenata proizašlih s FTRR-a. Događaj će, osim sportskih natjecanja, uključivati i panel-rasprave, izložbe i prezentacije na kojima će se predstaviti uspješni alumni FTRR-a iz različitih područja. Poseban naglasak bit će stavljen na promociju sportskog turizma i zdravog načina života, u skladu s vizijom fakulteta.

Osim ulaganja u sportsku infra-

strukturu, **FTRR neprekidno radi na akademskoj podršci studentima**. Nedavno je potpisan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i ribarstva Republike Hrvatske u iznosu od 30.526,29 eura za stipendiranje studenata stručnog prijediplomskog studija Enogastronomija.

Te stipendije, u iznosu od 1.327,23 eura po studentu, dodijeljene su redovitim studentima druge i treće godine čime se izravno podupire njihov akademski razvoj i budući doprinos biotehničkim znanostima u Slavoniji, Baranji i Srijemu. Važno je dodati da su već **potpisani sporazumi s uzornim sportskim klubovima, poput Ženskog košarkaškog kluba Plamen, za korištenje nove dvorane** čime se osigurava njezina maksimalna iskoristivost i dodatan doprinos lokalnoj sportskoj zajednici.

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU Predstavljamo projekte Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informatičkih tehnologija i Filozofskog fakulteta, sastavnica Sveučilišta u Osijeku

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost te druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Ovi projekti provode se u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti), društveno-humanističkog (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti), kao i interdisciplinarnoga područja znanosti.

U prethodnim brojevima Sveučilišnoga glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa "Konkurentnost i kohezija", iz područja istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija, financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda. Predstavili smo projekte u okviru operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali", projekte Hrvatske zaklade za znanost - središnje institucije koja osigurava financijsku potporu temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima - u okviru programa Istraživački projekti, Uspostavni istraživački projekti, te projekte

u okviru programa Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti. Također su predstavljeni projekti Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru programa Erasmus+, najvećega programa Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport.

U prethodnim brojevima Glasnika predstavljen je i EUKI projekt kojemu je svrha poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije radi ublažavanja emisija stakleničkih plinova. Također je po prvi put predstavljen projekt u sklopu programa Horizon Europe Framework Programme (HORIZON) koji se provodi prema načelima Novog europskog Bauhausa (NEB). Taj okvir povezuje znanost, tehnologiju i inženjerstvo s kulturom i umjetnošću, a temelji se na trima vrijednostima: održivosti, estetici i uključivanju.

U ovom broju Sveučilišnoga glasnika predstavljamo projekte Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informatičkih tehnologija te Filozofskog fakulteta, sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. FERIT je u 2024. godini studentima otvorio poziv za prijavu inovativnih ideja u okviru projekta "Pro-student 2024." radi poticanja poduzetničkog i proaktivnog djelovanja studenata te stjecanja novih znanja iz područja tehnike i ekonomije. Natječaj je

obuhvaćao tri poziva: KOMPOT - za ideje s komercijalnim potencijalom za koje je potrebno izraditi prototip i poslovni plan; ZAPRO - za prezentacijski zanimljive makete; ZIPS - za znanstveno-istraživačke projekte. Koordinator su provedbe projekta: prof. dr. sc. Dominika Crnjac Milić (KOMPOT), prof. dr. sc. Denis Pelin (ZAPRO), izv. prof. dr. sc. Emmanuel Karlo Nyarko (ZIPS). FERIT također sudjeluje u provedbi projekta "PROPOWERNET - Distribucijska elektroenergetska mreža s velikim udjelom aktivnih kupaca", koji je uspostavni istraživački projekt Hrvatske zaklade za znanost. Glavni cilj projekta je uspostava nove istraživačke grupe koja proučava upravljanje pogonom sustava aktivnih kupaca i distribucijske mreže. Voditelj je projekta izv. prof. dr. sc. Goran Knežević. Filozofski fakultet sudjeluje kao partnerska institucija u provedbi projekta "TELL: Europske knjižnice koje uče" u okviru programa Erasmus+. Koordinatorica je projekta prof. dr. sc. Sanjica Faletar. Glavna obveza partnera s Odsjeka za informatičke znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku odnosi se na organizaciju druge ljetne škole 2026. godine tijekom koje će se sudionici iz Hrvatske i inozemstva upoznati s Europskim strukturnim fondovima te usvojiti znanja i vještine neophodne za njihovu učinkovitu primjenu.

FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, RAČUNARSTVA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA

Poticanje poduzetničkog, proaktivnog djelovanja studenata na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informatičkih tehnologija Osijek kroz projekt Pro-student

Dominika CRNJAC MILIĆ, Denis PELIN i Emmanuel Karlo NYARKO

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informatičkih tehnologija (FERIT) Osijek u 2024. je godini svojim studentima otvorio poziv za prijavu inovativnih ideja pod nazivom Pro-student 2024. Na taj se način nastavlja poticati studente na primjenu postojećih te stjecanje novih znanja iz područja tehnike i ekonomije. Za akademsku godinu 2024./2025. bio je otvoren natječaj koji se sastojao se od triju poziva:

- poziv za ideje s komercijalnim potencijalom za koje je potrebno izraditi prototip i poslovni plan (KOMPOT poziv)

- poziv za prezentacijski zanimljive makete (ZAPRO poziv)

- poziv za znanstveno-istraživačke projekte (ZIPS poziv). Za sva tri poziva ocjenjivale su se prijave ideja koje su povezane s elektrotehnikom i/ili računarstvom. Svaki je poziv imao i neke specifične kriterije ocjenjivanja, primjerice: inovativnost ideje, jasnoća što ideja predstavlja, funkcionalnost proizvoda, potencijal na tržištu i sl.

Studenti su bili slobodni prijaviti različite teme, a podršku u obliku mentoriranja mogli su im pružiti i nastavnici svih kolegija. Studente se na taj način nastoji potaknuti na stjecanje dodatnih znanja i vještina. Sa svojim uradcima koje realiziraju kroz projekt mogu se natjecati i na drugim natječajima izvan instituci-

je te sebe i svoja znanja tako promovirati. FERIT im daje potporu u obliku financiranja i edukacije. Koordinator su provedbe projekta: prof. dr. sc. Dominika Crnjac Milić (KOMPOT poziv), prof. dr. sc. Denis Pelin (ZAPRO poziv) te izv. prof. dr. sc. Emmanuel Karlo Nyarko (ZIPS poziv). Poduzeća iz okruženja kao partneri FERIT-a pružaju podršku studentima pri realizaciji prijavljenih ideja. Na taj se način daje prilika upoznavanja studenata s poslovnom

praksom i potencijalnim poslodavcima. Razmjenjuju se vrijedna znanja i iskustva te jača interakcija.

Kao rezultat natječaja, za KOMPOT poziv prihvaćena su dva projekta te za ZAPRO poziv jedan projekt.

Potpisivanje ugovora o financiranju projekata s voditeljima timova održano je 16. siječnja 2025. godine. Ispred FERIT-a sa studentima je ugovor potpisao dekan, prof. dr. sc. Tomislav Matić. Prijavitelji su KOMPOT poziva:

- Jelena Sinovčić (voditeljica tima) i Juraj Andar (član tima), prijediplomski stručni studij, 3. godina, projekt: "Multi Funkcionalni Display za automobil (MFD)"

- Šimun Posavac (voditelj tima) i Domagoj Vukosavljević (član tima), prijediplomski sveučilišni studij studij, 1.godina, projekt: "Diet Intel".

Prijavitelj je ZAPRO poziva: Nikola Lončar, diplomski sveučilišni studij, 2. godina, projekt: "Uredaj za pripremu

napitaka/Cedevite".

Studenti u zadanom roku trebaju dostaviti tehničku dokumentaciju, poslovni plan i prototipove proizvoda, održati prezentaciju o njihovoj funkcionalnosti kao i prezentaciju poslovnog plana za buduću komercijalizaciju vezanu uz poziv KOMPOT. Za poziv ZAPRO prijavitelj treba prezentirati maketu i njezinu funkcionalnost.

Vodeći se idejom da su poslovne prilike oko nas te ih samo treba prepoznati, kroz

opisane pozive, FERIT nastoji studentima dati poticaj za samostalno i hrabro djelovanje izvan okvira propisanog školovanja. Nastoji poticati odgovornost prema radu i novim vrijednostima koje su sposobni ostvariti.

Nadamo se da će naši studenti kroz realizaciju prijavljenih ideja ostvariti značajno umrežavanje s različitim stručnjacima te da će njihovi rezultati biti prepoznati i izvan fakultetskog okruženja.

FILOZOFSKI FAKULTET U OSIJEKU

Erasmus+ projekt TELL: Europske knjižnice koje uče

Sanjica FALETAR

- **Nositelj projekta:** Rumunjska nacionalna udruga knjižničara i javnih knjižnica
- **Koordinatorica projekta u Osijeku:** prof. dr. sc. Sanjica Faletar
- **Vrijednost projekta:** 400.000,00 eura
- **Razdoblje trajanja provedbe projekta:** 2024. - 2025.
- **Izvor financiranja:** EU, Erasmus+ program

Godine 2023. Vijeće Europe odobrilo je Preporuku o knjižničnom zakonodavstvu i politici u Europi (Preporuka CoE) u kojoj se opisuje suvremena vizija narodnih knjižnica kao ustanova čiji ciljevi podrazumijevaju slobodu izražavanja, slobodan pristup informacijama i demokratsko sudjelovanje građana, održivi razvoj, umjetnu inteligenciju te iznalaženje načina za rješavanje globalnih i lokalnih izazova. Projekt Europske knjižnice koje uče (TELL - The Transforming European Learning Libraries) polazi od pretpostavke da je potrebno promovirati navedena načela i ciljeve te ih prevoditi u svakodnevne prakse u knjižnicama kako bi postale ključni akteri suvremene informacijske politike. A kako bi se to

ostvarilo, knjižnice moraju preusmjeriti svoj fokus s osiguravanja pristupa knjigama i drugim izvorima informacija (tiskanim i elektroničkim) na sljedeće aktivnosti:

- promicanje sudjelovanja građana u razvoju demokratskog društva
- podupiranje društvene uključenosti
- prepoznavanje lokalnih potreba i promicanje UN-ovih ciljeva održivog razvoja u lokalnim zajednicama
- poticanje razumijevanja i korištenja alata umjetne inteligencije među svim slojevima stanovništva
- razvijanje otpornosti knjižnica i njihove sposobnosti da se suoče s nepredviđenim događajima poput pandemija i drugih katastrofa
- razvijanje sposobnosti knjižničnog osoblja za osiguravanje raznovrsnih izvora prihoda kao što su europski strukturni fondovi i lokalna uprava zadužena za socijalnu politiku.

Budući da se knjižnice u pojedinim europskim zemljama, uključujući i Republiku Hrvatsku, suočavaju s brojnim izazovima pri ostvarivanju navedenih ciljeva, a među kojima se posebno ističu potreba za stal-

nim razvojem vještina i kompetencija knjižničara te nedostatno financiranje na nacionalnoj i lokalnoj razini, u okviru TELL projekta planiraju se organizirati međunarodne ljetne škole i drugi oblici osposobljavanja i poučavanja knjižničara na nacionalnim razinama te raznovrsne aktivnosti senzibilizacije donositelja odluka i građana o navedenim zadacima narodnih knjižnica u suvremenim društvima.

U projektu TELL, koji financira Europska unija u okviru programa Erasmus+ s 400.000,00 eura, iz Hrvatske sudjeluju Odjel za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Osijek i Hrvatsko knjižničarsko društvo te niz visokoškolskih ustanova i organizacija civilnog društva iz Rumunjske (Rumunjsko knjižničarsko društvo ujedno je i glavni nositelj projekta), Francuske, Italije, Portugala, Grčke i Bugarske.

Glavna obveza partnera s Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku vezana je uz organizaciju druge ljetne škole 2026. godine (prva će se organizirati tijekom 2025. u Grčkoj) na kojoj će se sudionici iz zemlje i inozemstva upoznat s Europskim strukturnim fondovima te usvojiti znanja i vještine neophodne za njihovu uporabu.

FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, RAČUNARSTVA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA

FERIT-ov doprinos rješavanju izazova u energetici: Projekt PROPOWERNET - Distribucijska elektroenergetska mreža s velikim udjelom aktivnih kupaca

Goran KNEŽEVIĆ,
Nemanja MIŠLJENIĆ,
Danijel TOPIĆ i Dino ŽILJIC

U sklopu provedbe projekta nabavljena je potrebna računalna oprema, akademske licence za softvere, a uspješno su završena i četiri stručna usavršavanja za članove istraživačke grupe. Zaposlena su tri doktoranda te su izrađena četiri doktorska rada. Istraživačka grupa sastoji se od deset istraživača s FERIT-a.

- **Voditelj projekta i grupe:** izv. prof. dr. sc. Goran Knežević
- **Članovi projektne istraživačke grupe:**
- izv. prof. dr. sc. Goran Knežević
- izv. prof. dr. sc. Danijel Topić
- izv. prof. dr. sc. Krešimir Fekete
- dr. sc. Mario Primorac
- dr. sc. Matej Žnidarec
- dr. sc. Ružica Klaić
- dr. sc. Nemanja Mišljenović
- Heidi Adrić, univ. mag. ing. el.
- Marina Dubravac, univ. mag. ing. el.

- Sanja Kelemen, univ. mag. ing. el.
- **Razdoblje trajanja projekta:** 1. 1. 2021. - 31. 12. 2025.
- **Ukupna vrijednost projekta:** 208.617,00 eura
- **Financiranje:** Hrvatska zaklada za znanost

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek (FERIT) provodi niz znanstvenoistraživačkih aktivnosti usmjerenih na razvoj inovacija i stvaranje praktičnih rješenja koja doprinose dobrobiti zajednice, održivosti i rješavanju aktualnih izazova u energetici. Jedna od takvih aktivnosti jest projekt PROPOWERNET - Distribucijska elektroenergetska mreža s velikim udjelom aktivnih kupaca. Riječ je o uspostavljanju istraživačkog projekta Hrvatske zaklade za znanost kojemu je glavni cilj uspostava nove istraživačke grupe koja će proučavati upravljanje pogonom sustava aktivnih kupaca i distribucijske mreže. Ostali ciljevi projekta uključuju izradu simulacijskih modela za analizu međudjelovanja distribucijske mreže i sustava aktivnih kupaca te razvoj optimizacijskih algoritama za određivanje optimalnog pogona uređaja aktivnih kupaca i distribucijske mreže u različitim kontekstima.

Proizvodnja električne energije iz većine elektrana na obnovljive izvore energije (OIE) uglavnom je promjenjiva i nepredvidiva što otežava planiranje pogona, održavanje stabilnosti sustava i osiguranje kvalitete električne energije. Masovna integracija takvih postrojenja dodatno naglašava navedene izazove. Integracijom elektrana na OIE pasivni kupci električne energije postaju kupci s vlastitom proizvodnjom, tj. aktivni kupci. Distribucijska mreža na koju je priključen velik broj aktivnih kupaca suočava se s novim izazovima, ali i dodatnim prilikama za napredno vođenje

i upravljanje. Kako bi se spriječili problemi uzrokovani nedostatkom koordinirane strategije, projektna istraživanja usmjerena su na upravljanje sustavima aktivnih kupaca integrirajući dodatne elemente poput pohrane energije, električnih vozila i upravljive potrošnje u jedinstvenu i učinkovitu cjelinu. Razvoj sustava upravljanja energijom aktivnih kupaca složen je i multidisciplinarni proces koji zahtijeva razmatranje više ključnih aspekata. Uspostavljena istraživačka grupa proučava upravljanje pogonom kroz četiri aspekta: maksimizacija zarade aktivnog

kupca sudjelovanjem na energetskom tržištu i tržištu pomoćnih usluga optimizacija pogona distribucijske mreže radi smanjenja gubitaka i održavanja poželjnih strujno-naponskih prilika smanjenje utjecaja na kvalitetu električne energije održavanje naponske i frekvencijske stabilnosti mreže u slučaju priključenja većeg broja aktivnih kupaca. Projektno istraživanje odnosi se na razvoj naprednih algoritama i modela u cilju poboljšanja učinkovitosti i stabilnosti elektroenergetskog sustava. Na temelju dobivenih rezultata planirana je izrada sedam

znanstvenih radova za međunarodne časopise te objava najmanje 12 radova na međunarodnim konferencijama.

Trenutačno ostvareni rezultati projekta uključuju:

- 10 znanstvenih radova objavljenih u međunarodnim znanstvenim časopisima i
- 21 rad objavljen na međunarodnim znanstvenim konferencijama.

Razvijeni su i sljedeći algoritmi i modeli:

- programski kod optimizacijskog modela aktivnog kupca za davanje ponuda na energetskom tržištu
- algoritam za optimizaciju pogona distribucijske mreže s priključenim aktivnim kupcima
- model za analizu naponske stabilnosti mreže s velikim udjelom aktivnih kupaca
- programski kod za određivanje položaja aktivnih filtera za unaprjeđenje kvalitete električne energije
- model za analizu frekvencijske stabilnosti mreže
- programski kod aktivnog kupca za pružanje pomoćnih usluga u elektroenergetskom sustavu
- računalni simulacijski model za analizu međudjelovanja distribucijske mreže i aktivnog kupca u kontekstu kvalitete električne energije.

TEMA BROJA

MANIFESTACIJE I FESTIVALI NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU

Od znanja do karijere: FERIT 2024./2025.

Dino ŽILIĆ

Tijekom akademske godine 2024./2025. FERIT je organizirao niz događanja usmjerenih na stjecanje dodatnih znanja i vještina, umrežavanje studenata s poslodavcima te promociju STEM-a u široj zajednici. Akademska godina započela je 1. i 2. listopada 2024. godine šestim **DOVIK-om** - Danom otvorenih vrata i Danom karijere. Tijekom dva dana 33 tvrtke iz područja IT-a, računarstva i elektrotehnike predstavile su studentima mogućnosti za prakse i zapošljavanje. Održano je 28 predavanja, 4 radionice, 2 panel rasprave i predavanje alumni udruge AMA-FERIT o osobnom brendiranju. Neposredno nakon DOVIK-a, 3. listopada 2024. godine, održan je **4. LABUS sajam** - znanstveno-edukativni događaj s ciljem popularizacije STEM-a među učenicima osnovnih i srednjih škola te u široj javnosti. Sajam je okupio više od

900 posjetitelja, a program je uključivao 29 radionica i 28 prezentacija na izložbenim standovima te u predavaonicama i laboratorijima. Od 16. do 18. listopada 2024. godine organizirana je šesta međunarodna znanstvena konferencija **International Conference on Smart Systems and Technologies 2024 (SST)**. Okupila je znanstvenike i stručnjake koji se bave teorijom i praksom naprednih sustava i tehnologija u području elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija. Trodnevni program uključivao je 9 tematskih sesija, 3 specijalizirane sesije, 2 pozvana predavanja i PhD forum za mlade istraživače. 15. studenoga 2024. godine organiziran je **Mainframe dan**, kojim je obilježeno pokretanje **FERIT Mainframe akademije** u suradnji s tvrtkama IBM i CROZ - prve takve inicijative u regiji usmjerene na obrazovanje stručnjaka za mainframe tehnologije. Za studente je održana radionica, druženje

Meet the Mainframers s predstavnicima vodećih tvrtki, svečano predstavljanje akademije te okrugli stol o karijernim prilikama u tom području. 29. studenoga 2024. godine održan je **Dan doktorskih studija**, gdje su sudionici slušali izlaganja doktoranada i sudjelovali u panel diskusiji o mogućnostima koje donose doktorski studiji. Od 10. do 14. veljače 2025. godine održan je **FERIT.AIXperience 2025**, petodnevni događaj posvećen umjetnoj inteligenciji. Program je obuhvatio 8 predavanja, 4 radionice na kojima su sudionici razvijali različita AI rješenja te panel raspravu "AI i budućnost obrazovanja". U sklopu promocije mobilnosti, 25. veljače 2025. godine studenti su sudjelovali na **FERIT-ovom INFO DANU**, na kojem su predstavljeni programi mobilnosti i iskustva studenata koji su boravili na inozemnim sveučilištima. FERIT je u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture OBŽ,

Fakultetom primijenjene matematike i informatike te III. gimnazijom Osijek 27. i 28. veljače 2025. godine organizirao **32. Zimsku školu informatike** za učenike srednjih škola. Učenici su sudjelovali u radionicama osmišljenima za razvoj budućih STEM stručnjaka. Dana 24. travnja 2025. godine obilježen je **Girls in ICT Day**, s ciljem poticanja djevojaka na karijere u ICT sektoru. Program "Setnja FERIT-om: Korak po korak do karijere" omogućio je učenicima osnovnih i srednjih škola da se upoznaju s karijernim prilikama u ICT-u kroz druženje s FERIT-ovim znanstvenicima i profesorima te predstavnicima tvrtki iz IT sektora. Uz sve navedeno, tijekom cijele godine na FERIT-u se provode brojne aktivnosti - projekti, inicijative i natjecanja koja pridonose kvaliteti studiranja. Kroz suradnju s tvrtkama i akademskom zajednicom, FERIT kontinuirano ulaže u razvoj znanosti i inovacija, kako na fakultetu tako i u široj zajednici.

MANIFESTACIJE I FESTIVALI na PTFOS-u u akademskoj godini 2024./2025.

Ivana LAUŠ

Organizacija međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih skupova vrlo je bitan odsječak promocije znanosti i struke kao i same institucije. Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek (PTFOS) već dugi niz godina organizator je međunarodnih znanstveno-stručnih skupova "**Ružičkini dani**", "**Hranom do zdravlja**", "**Brašno-Kruh**", "**Food Industry By-Products**", "**Voda za sve**", zatim međunarodne studentske "**GREEN**" konferencije i "**Dana mladih istraživača**". Također, suorganizator je i međunarodnog **Kongresa o pčelarstvu i pčelinjim proizvodima**, a od 2023. godine i organizator **Europske GREEN konferencije (EGC)**. Također, PTFOS svake godine sudjeluje u organiziranju različitih događanja za opću populaciju (predavanja, tribina i radionica). Da je PTFOS atraktivan i da pruža zanimljivo osmišljene radionice i predavanja, svjedoči i brojka od preko 1000 posjetitelja svih dobi koji svake godine zakorače na PTFOS u vrijeme spomenutih događanja. Cilj je navedenih aktivnosti približiti znanost javnosti, odnosno informirati javnost o aktivnostima i rezultatima u područjima znanosti kojima se Fakultet bavi, poboljšati javnu percepciju znanstvenika te motivirati mlade ljude za istraživanje i stjecanje novih znanja. U sklopu toga od **17. do 21. 2. 2025.** organizirana je, osmi put, "**Škola kemije na PTF-u**" za učenike trećih razreda osječkih gimnazija. Kao i ranijih godina, radionice su obuhvaćale zanimljive pokuse koje su učenici samostalno izvodili pod nadzorom nastavnica, asistenata i tehničkog osoblja PTFOS-a. Također, dana **12.**

prosinca 2024. održana je i **8. Noć znanosti na PTFOS-u** gdje su profesori i asistenti sa studentima osmislili i ove godine niz zanimljivih i poučnih radionica koje su ponajprije bile namijenjene učenicima srednjih škola, mogućim budućim studentima PTFOS-a i mladim znanstvenicima, a i široj javnosti. Srednjoškolski iz Osijeka i okolnih gradova uživali su u istraživanju, učenju i druženju sudjelujući u nizu interaktivnih radionica koje su spojile znanost i zabavu. Događanje je podržalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske, a cilj je bio jasan: približiti znanost mladima i pokazati koliko ona može biti fascinantna, izazovna i uzbudljiva. Ukupno je održano osam različitih radionica koje su bile prilika da učenici steknu nova znanja, razviju vještine i prošire svoje horizonte. U listopadu 2024. godine PTFOS je sudjelovao i na **2. Festivalu održivosti** koji se u organizaciji Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održan u Splitu. To je događaj koji je proizišao kao rezultat dugogodišnje suradnje znanstvenika i nastavnika tih dvaju sveučilišta. Festival okuplja brojne sudionike i posjetitelje radi podizanja svijesti o važnosti postizanja ciljeva održivog razvoja te

predstavljanja inovativnih rješenja koja mogu doprinijeti održavanju ravnoteže ekoloških, gospodarskih, društvenih i drugih sustava. PTFOS je aktivno sudjelovao na Festivalu gdje je predstavio niz svojih inovativnih proizvoda. U "slatkom programu" proizvoda PTFOS-a predstavljene su tri vrste krem proizvoda s visokim udjelom lješnjaka (50 %) i smanjenim udjelom šećera (30 %) i to mliječni te oni s dodatkom kakaa i rogača. Nadalje, predstavljene su također karamele iz mikrovalne pećnice, karamelizirane kokice te sljezovi kolačići. Osim toga, predstavljena su i dva proizvoda, voćno vino i voćni ocat, od sibirске borovnice. Predstavljen je i vinski ocat od graševine, najznačajnije vinske sorte istočne kontinentalne Hrvatske te voćno vino od tradicionalnih hrvatskih sorti jableka koje su (kao i proizvode od sibirске borovnice) proizveli studenti PTFOS-a. Dodatno, posjetitelji su imali priliku vidjeti izradu destiliranog džina te uživati u pripremi koktela na bazi džina čime je Fakultet pokazao svoju kreativnost i inovativnost u području prehrambene tehnologije. Prikaz tradicije obogaćen je posluživanjem šljivovice koju su izradili studenti PTFOS-a. Još jedna važna skupina inovativnih proizvoda nastalih u laboratorijima PTFOS-a

koja je predstavljena na festivalu i za koju su posjetitelji pokazali poseban interes jesu i prirodni kozmetički proizvodi na bazi dragocjenih sastojaka iz ljekovitog bilja. U akademskoj godini 2024./2025. PTFOS je bio i glavni organizator festivala koji uključuje ocjenjivanje meda, piva i rakija "**Festival meda, piva i rakije**". U suradnji s drugim ustanovama i organizacijama, PTFOS nastoji promicati domaće proizvođače i poticati visoke standarde kvalitete u prehrambeno-tehnološkom sektoru. Festival je održan 14. prosinca 2024. u Gospodarskom centru u Osijeku. Osim proglašenja pobjednika natjecanja i ocjenjivanja piva, meda i jakih alkoholnih pića, Festival je imao za cilj promociju domaćih proizvođača, poticanje očuvanja tradicije i edukaciju potrošača. Program festivala uključivao je dodjelu priznanja, prezentacije sponzora, tematska predavanja te mogućnost promoviranja i prodaje proizvoda.

Ocjenjivanje meda
Natjecanje pčelara u ocjenjivanju kvalitete meda manifestacije su stručnog i promidžbenog karaktera gdje se natječu pčelari, za ocjenu izvrsnosti meda, te kvalitete vlastitog rada. Ovogodišnje, 29. po redu, Ocjenjivanje kvalitete sortnih vrsta

meda u Hrvatskoj nacionalno je ocjenjivanje kvalitete meda koje se organizira u cilju podizanja kvalitete i promidžbe hrvatskog meda i popularizacije konzumacije meda.

Ocjenjivanje piva
Pivo pripada sektoru prehrambene industrije, zastupljeno je svuda u svijetu i konzumira ga veliki dio svjetskog stanovništva. Usto, pivo je marketinški na visokoj razini, ali potrošači ipak imaju preferencije. Upravo takvim događajem nastavljamo doprinostiti prepoznatljivosti proizvođača piva na području Republike Hrvatske i kvaliteti njihovih proizvoda.

Ocjenjivanje rakija
PTFOS također organizira 20. ocjenjivanje kvalitete rakija i ostalih alkoholnih pića. Jaka alkoholna pića dio su sektora prehrambene industrije, zastupljena su svugdje u svijetu te ih konzumira velik dio svjetskog stanovništva. Upravo takvim događajem nastavljamo doprinostiti prepoznatljivosti proizvođača jakih alkoholnih pića na području Republike Hrvatske i kvaliteti njihovih proizvoda. Među ostalim, u akademskoj 2024./2025. godini održan je i Međunarodni znanstveno-stručni skup 20. Ružičkini dani "Danas znanost - sutra indu-

strija"
Od 18. do 20. rujna 2024. godine u Vukovaru je uspješno održan međunarodni znanstveno-stručni skup **20. Ružičkini dani**, u čast velikom hrvatskom znanstveniku i nobelovcu Lavoslavlu (Leopoldu) Ružički. To iznimno događanje, koje od 1978. godine okuplja znanost i sutra industrija, ove je godine ponovno zasjalo u svojem punom sjaju, proslavljajući četiri desetljeća uspjeha u promicanju znanosti i njezina povezivanja s industrijom. Skup je održan pod već prepoznatljivim sloganom "Danas znanost - sutra industrija" koji simbolizira dugogodišnju misiju skupa: poticanje prijenosa znanstvenih otkrića u industrijsku praksu koji je davno upravo Lavoslav Ružička uvijek isticao. U sklopu 20. Ružičkinih dana održan je i 9. susret mladih kemičara te, po prvi put, I. skup laboratorijskih tehničara. Prvi skup laboratorijskih tehničara (I. SLT) prepoznat je kao ključan jer nedostaju slična događanja koja bi okupila kemijske tehničare. Na Ružičkinim danima sudjelovalo je ukupno 182 sudionika, dok je 9. susret mladih kemičara okupio 13 mentora i 38 učenika, uz 19 usmenih priopćenja. Na prvom Skupu laboratorijskih tehničara sudjelovalo je 42 sudionika. Program 20. Ružičkinih dana bio je bogat i raznolik, obuhvaćajući devet plenarnih predavanja, 11 usmenih izlaganja te 107 posterskih priopćenja koja su bila raspoređena u nekoliko sekcija. U sklopu 20. Ružičkinih dana održana je i inovativna izložba pod imenom "Kemija osjeća" koja je na jedinstven i stručan način predstavila kemijske strukture ključnih ljudskih hormona, obogaćene zanimljivim i duhovitim opisima njihova djelovanja na ljudski organizam.

MANIFESTACIJE I FESTIVALI NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU

TEMA BROJA

ODJEL ZA BIOLOGIJU

Odjel za biologiju i Tjedan mozga – veza koja traje!

Senka BLAŽETIĆ i Martina VARGA

Odjel za biologiju i ove je godine sudjelovao kao suorganizator 24. Tjedna mozga koji se održao od 10. do 16. ožujka 2025. godine u Osijeku. Kroz teme ovogodišnjeg Tjedna mozga: umjetna inteligencija, neurofilozofija i utjecaj digitalizacije na mentalno zdravlje, poseban naglasak stavljen je na razumijevanje upotrebe tehnologije u svakodnevnom životu i njezina utjecaja na ponašanje, ljudsku psihi i društvene odnose. Studenti i djelatnici Odjela za biologiju, osim kao volonteri i suorganizatori, aktivno su se uključili s pet zanimljivih predavanja i pet radionica namijenjenih učenicima osnovnih i srednjih škola. Sudionici su imali priliku kroz interaktivne metode istražiti kako funkcionira mozak, kako računala "uče", kako doživljavamo ljepotu te otkriti laže li ChatGPT. Među najupečatljivijim radionicama istaknule su se "Mala škola velikih vještina" i "Poruke bez povrat-

ka", radionice studenata sveučilišnog diplomskog studija Biologija i kemija; smjer nastavnički pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Irene Labak. Prva je imala za cilj razviti svijest kod učenika o stresu i njegovu utjecaju na tijelo i emocije, ali i osposobiti ih za prepoznavanje stresnih situacija te primjenu različitih tehnika suočavanja sa stresom. Druga radionica "Poruke bez povratka" usmjerena je na podizanje svijesti o rizicima dijeljenja privatnih sadržaja na internetu. Kroz konkretne primjere i vodene rasprave učenici su učili kako se odgovorno ponašati u online prostoru, zaštititi svoju privatnost i izbjeći moguće opasnosti digitalnog doba.

Predavanja

- izv. prof. dr. sc. Irena Labak - "Petruska, Pinokio i AI u mom razredu"
- Iona Hlaj - "Dna.exe"
- Lovrić Klara - "Neuroestetika i pristranost lijepomu – kako mozak doživljava ljepotu?"

- Jahaj Erona - "Tempus volat, mens sat"
- Tamara Špoljarić - "Prvo ispici pa reci"

Radionice

- Matija Karapetrić - "Tko tu kome laže?"
- Viktorija Ćurila, mag. educ. biol. et chem., Lovro Mihajlović, mag. educ. biol. et chem. - "Ne ometaj me dok mislim"
- Lora Krčmar, Leonarda Sudar - "Supermozak: Kako naš mozak upravlja svim super snagama!"
- Ante Dražetić, Ivana Jagodić, Tea Gutić, mag. educ. biol. et chem. - "Poruke bez povratka"
- Lea Horvat, Petra Tomljanović, izv. prof. dr. sc. Irena Labak - "Mala škola velikih vještina"

U iščekivanju idućeg Tjedna mozga nastavljamo s organizacijom popularnoznanstvenih događanja tijekom cijele godine, a svi zainteresirani mogu pratiti najave na službenim stranicama Odjela.

Biolozi u službi održivosti: Odjel za biologiju na Eco City Waste Festu

Martina VARGA

Odjel za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku sudjelovao je na ovogodišnjem Eco City Waste Festu koji okuplja zajednicu oko važnih tema održivosti, recikliranja i kreativnog pristupa otpadu. Otvorenju festivala nazočile su pročelnica Odjela za biologiju izv. prof. dr. sc. Tanja Žuna Pfeiffer i zamjenica pročelnice za znanstveno-istraživačku djelatnost doc. dr. sc. Anita Galir. Pod motom Biolozi u službi održivosti pripremljen je raznolik interaktivni sadržaj za djecu i odrasle u cilju približavanja prirodnih procesa raz-

gradnje i kruženja tvari. Štand Odjela, koji su postavile članice Povjerenstva za popularizaciju znanosti u suradnji sa studentima, pozvao je sve naraštaje da zavire u skriveni svijet gljiva, mikroorganizama i ekoloških procesa. Kroz niz aktivnosti posjetitelji su imali priliku istražiti procese razgradnje biootpada, upoznati gljive koje razgrađuju plastiku i stvaraju biorazgradive ambalažne materijale te otkriti čudesnu podzemnu suradnju biljaka i mikoriznih gljiva. Prikaz biootpada, komposta i mikroskopskih preparata omogućio je uvid u nevidljive, ali ključne procese koji omogućuju kruženje hranjivih tvari

u prirodi i održivost prirodnih ekosustava. Posebnu pozornost izazvala je interaktivna igra čišćenja ekosustava i razvrstavanja otpada kojom su posjetitelji aktivno učili o važnosti pravilnog gospodarenja otpadom i kruženju hranjivih tvari. Kreativni zadatci poticali su maštu najmladih, ali i potvrdili da su ekološka rješenja moguća kada razumijemo prirodu i njezine mehanizme. Sudjelovanjem na Eco City Waste Festu Odjel za biologiju još je jednom potvrdio svoju predanost promicanju održivosti i popularizaciji znanosti pokazujući da biologija, osim što objašnjava svijet oko nas, nudi i konkretna rješenja za izazove budućnosti.

Jubilejska godina u znaku festivala na KBF-u

Antonija PRANJKOVIĆ

Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu sudjeluje, organizira i suorganizira nekoliko festivala i manifestacija tijekom 2025. godine. Aktivni je sudionik Festivala znanosti koji se u 2025. godini održava od 5. do 10. svibnja na temu Mreže. U sklopu ovoga događanja, 7. i 8. svibnja 2025. godine u Srednjoj Elektrotehničkoj i prometnoj školi Osijek i OŠ Vijenac Osijek dr. sc. Ivan Benaković održat će tribinu i predavanje naslovljeno "Kako stvarati mrežu ljudi danas i pronaći ljubav svog života?". Prof. dr. sc. Šimo Sokčević sa skupinom studenata KBF-a 7. svibnja organiziraju online

chat na temu "Mreže misli - Filozofija i teologija online". KBF u Đakovu ponosni je suorganizator Festivala održivosti koji će se održavati u rujnu 2025. godine, a čija je ovogodišnja tema "Baština". Dana 19. rujna Đakovo će biti domaćin događanjima festivala u cilju promicanja svijesti o važnosti kulturne baštine kroz primjenu suvremenih tehnologija i digitalnih alata te poticanje interdisciplinarnog pristupa koji povezuje povijest, umjetnost, religiju i digitalne medije. Udruga bivših studenata "Alumni KBF DJ" aktivno je uključena u organizaciju đakovačkih događanja koja će obuhvatiti razgledavanje povijesnih, kulturnih i religijskih sadržaja te radionice "Stro-

ssmayerov muzej - pričamo priče kroz slike" (voditeljica: Irena Ivkić, kustosica), "Detalji sakralne baštine" (voditelji: Mr. sc. Dario Hrga, Mihael Kelbas), "Digitalna evangelizacija i kulturna baština - tradicija i suvremenost" (voditelj: Dr. sc. Nikola Palac) te "Strossmayerova vizija znanja - baština u digitalnom dobu" (voditelji: Dr. sc. Ivan Zubac, Ankica Landeka). Također, u rujnu se svake godine održava susret svih svećenika Đakovačko-osječke nadbiskupije. Ove godine trodnevno događanje od 17. do 19. rujna bit će na temu "Odgovor Crkve na migracije". U 2025. godini Fakultet na poseban način obilježava jubilejsku godinu nade te će tom prigodom biti organizirana tri događanja. Predavanje prof. dr. sc. Krešimira Šimića na temu "Što traži nade?" održano je 2. travnja 2025. godine, a drugo predavanje održao je prof. dr. sc. Tonči Matulić na temu "Kršćanska nada u ozračju bezumnog mozganja". Kao posljednje događanje 11. lipnja bit će organizirana filmska večer s analizom i kritikom prof. dr. sc. Irene Sever Globan.

MANIFESTACIJE, FESTIVALI I DOGAĐANJA NA ODJELU ZA KEMIJU

Kasandra ŠINCEK

II. ECO CITY WASTE FEST

U petak i subotu, 11. i 12. travnja 2025. godine održan je II. ECO CITY WASTE FEST na kojem je sudjelovao i Odjel za kemiju - drugi Festival otpada u Hrvatskoj koji je okupio zajednicu oko važnih tema održivosti, recikliranja i kreativnog pristupa otpadu. Odjel za kemiju sudjelovao je u bogatom programu te su studenti, s profesorima i asistentima, pružili posjetiteljima priliku da zavire u svijet kemije kroz zanimljive pokuse. Na našem štandu posjetitelji su:

- isprobavali prirodni pH indikator od crvenog kupusa testirajući različite kućanske tvari poput octa, sode, limunova soka i deterdženata
 - upoznali se s osnovnim načelima filtracije vode kroz praktičan pokus
 - izrađivali vlastitu bioplastiku - održivu alternativu konvencionalnoj plastici.
- Festival je ponudio niz interaktivnih sadržaja - od radionica i degustacija, do suradnji s hitnim službama, školama i stručnjacima - u cilju promicanja konkretnih i svakodnevno primjenjivih održivih navika.

MJESEC VODE

Dana 20. ožujka 2025. godine održana je javna tribina Voda & Unios na kojoj je pročelnica

Odjela za kemiju izv. prof. dr. sc. Elvira Kovač-Andrić sudjelovala u raspravi o tome kako podići svijest o važnosti očuvanja i održivog upravljanja vodnim resursima.

MUZZA

Dana 14. i 15. ožujka 2025. godine Odjel za kemiju imao je priliku sudjelovati na MUZZA-i gdje smo s posjetiteljima istraživali čudesni svijet kemije kroz interaktivne radionice. Na radionici Izrada silikatnog vrta sudionici su izrađivali vlastite silikatne vrtove - jedinstvene i šarene strukture nalik koraljima, nastale kemijskim reakcijama kristala soli i vodenog stakla. Svaki vrt bio je pravo malo umjetničko djelo. U sklopu radionice Čarolija kemije posjetitelji su otkrili kako znanost može biti zabavna i fascinantna. Eksperimenti poput slonove paste, goruće ruke i čarobnih čaša pokazali

su osnovna načela kemije na pristupačan i interaktivan način. Bilo je mnogo iznenađenja, smijeha i znatiželjnih pogleda.

MasKEMbal

U veljači, točnije 20. veljače 2025. godine, održan je već svima dobro poznat MasKEMbal, ovaj put pod nazivom Ljubica kemija u punom sjaju. Prostorije Odjela za kemiju bile su ispunjene znatiželjnim osnovnoškolcima i srednjoškolcima, a ljubica boja dominirala je i eksperimentima i kostimima. Naše goste dočekali su brojni interaktivni sadržaji: KEM kviz za provjeru kemijskog znanja, Chem Escape Classroom - avantura otkrivanja kodova KEM pong - zabavna igra preciznosti ljubica kemije reakcije u trima laboratorijima.

TEMA BROJA

MANIFESTACIJE I FESTIVALI NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU

Manifestacije na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu

Laura POLETAR, Ivan VRDOLJAK,
Dino OBRADOVIĆ

Za organizaciju i provedbu različitih manifestacija na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek zaslužna su različita povjerenstva i udruge, uključujući i Studentski zbor GRAFOS te studentsku udrugu SGFOS. Uz snažnu potporu dekana i uprave fakulteta, prisutna je kolektivna proaktivnost u stalnim naporima da se studentima kroz uistinu različita događanja približe i znanost i struka.

Središnje događanje i ovog svibnja svakako je nacionalni Festival znanosti na temu Mreže. Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek sudjelovao je s čak 13 postera na kojima su prezentirane hidro-tehničke, infrastrukturne, ekološke, neuronske i seizmičke mreže iz područja građevinarstva, te urbanističke i konceptualne mreže iz područja arhitekture i urbanizma. Osim postera, organizirano je i odr-

žano osam radionica na temu mreža za različite uzraste posjetitelja kojima smo nastojali znanost približiti u igri s mrežama, umrežavanju dijelova zgrade, sigurnosti od potresa kroz mreže, vodom u mreži te armaturnim mrežama. Osim fokusa na građevinske i arhitektonske teme, održana je i matematička radionica na kojoj su s pomoću mreža posjetitelji upoznati s teorijom grafova te radionica koja povezuje prirodu i kreativnost s pomoću japanske tehnike Dorodango. Na radionici „Elementi koji lebde“ prikazan je jednostavan i istovremeno izrazito kreativan pristup izradi posebnih vrsta konstrukcija. Riječ je o tensegrity konstrukcijama koje su poznate i pod nazivom integralno napeti sustavi. Kroz rad s dostupnim materijalima i tehnikama omogućuje se oblikovanje originalnih i dojmljivih rješenja. Polaznici su se radionice uz vodstvo dr. sc. Mihaela Domazetovića i dr. sc. Dine Obradovića uvjerili da naizgled nemoguće postaje moguće.

Radionica „Plošna i prostorna slagalica - dijelovi grada“ temeljila se na korištenju posebnih slagalica kao sredstava za razumijevanje procesa prostornog planiranja.

Osim znanosti, na GRAFOS se različitim događanjima poručuje studentima da je naravno i nastava bitna za buduću profesionalnu izvrsnost. Sigurno je najzapaženije u tom kontekstu

ove akademske godine bilo gostovanje akademika dr. sc. Velimira Srića s predavanjem naslovljenim Izazovi obrazovanja u doba velikih promjena. Akademik Srića okupljenim je studentima i nastavnicima predstavio ključne izazove s kojima se obrazovni sustavi diljem svijeta suočavaju u vremenu brzih tehnoloških, društvenih i ekonomskih promjena. Analizirao je globalne trendove koji oblikuju obrazovanje, s posebnim naglaskom na utjecaj digitalnih tehnologija, umjetne inteligencije i novih oblika komunikacije.

Važno promicanje inženjerske struke bilo je i Dan inženjera građevinarstva koji je u ožujku održan na GRAFOS u organizaciji Fakulteta i Hrvatske komore inženjera građevinarstva. U prvom dijelu tog događanja organizirana je panel-rasprava na kojoj su renomirani lokalni stručnjaci predstavili Kolosom nagrađene lokalne projekte: Opus arenu i Most preko Drave na koridoru Vc. Nakon toga, u inovativnom formatu nazvanom speed interview, studenti su imali priliku razgovarati s mladim, ali već realiziranim inženjerima kako bi stekli uvid u stvarne profesionalne izazove, očekivanja poslodavaca te mogućnosti daljnjeg razvoja i napredovanja u struci.

A tko vrijedno radi, mora se ponekad i zabavljati. Druga SGFOS i Studentski zbor Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek ove su se godine odlučili za još jedan izazov - organiziraju Inženjerijadu 2025. Inženjerijada je također tradicionalno događanje, ali ono što ovogodišnju manifestaciju čini posebnijom od prethodnih jest činjenica da se po prvi put organizira pod vodstvom hrvatskih studenata, i to upravo studenata iz Osijeka.

Kineziološki fakultet i popularizacija znanosti - od Noći knjige do brige o okolišu i tjelesnom zdravlju

Lana ŠUSTER

Kineziološki fakultet kroz organizaciju i aktivno sudjelovanje na različitim manifestacijama, festivalima znanosti i javnim predavanjima ostvaruje dvosmjernu komunikaciju sa širom javnosti te promiče znanstvene spoznaje, istraživačke rezultate i inovacije. Održane aktivnosti znanstvenih sadržaja privlače različite dobne i interesne skupine, potiču razvoj kritičkog mišljenja, afirmiraju znanstvenu pismenost i jačaju svijest o važnosti znanosti za društveni napredak.

U izgradnji vlastitog identiteta u zajednici, Kineziološki fakultet promiče interdisciplinarnu pristupe i potiče interes za upis na studij Kineziologije čime se doprinosi održivom razvoju znanstvenog i obrazovnog sustava.

U povodu 24. Tjedna mozga, 13. ožujka 2025., u organizaciji Sekcije za neuroznanost Osijek, Medicinskoga fakulteta Osijek, Odjela za biologiju i Agencije za odgoj i obrazovanje, taj se tjedan održava na brojnim fakultetima u Osijeku, a uključuje približno 50 predavanja otvorenih za javnost u rektoratu Sveučilišta. Knjižnica je organizirala interaktivnu radionicu za srednjoškolske učenike Graditeljsko-geodetske škole pod nazivom „Mit i istina o tjelesnom vježbanju“ u suradnji sa Stelom Macakanja-Baćić, prof. hrvatskoga jezika i književnosti.

U okviru krovnih zadanih tema, kao što su utjecaj digitalizacije na mentalno zdravlje,

u knjižnici se odvijala prava rasprava temeljena na iskustvima srednjoškolaca, uz stručno vodstvo asistentice Klare Findrik i knjižničarke Lane Šuster. Asistenti, studenti i nastavnici Kineziološkog fakulteta Osijek predstavili su na vrlo zanimljiv i koristan način vježbu i brigu o zdravlju u povodu 2. Tjedna znanosti MUZZA čiji je cilj približiti znanost na zabavan i pristupačan način te inspirirati buduće znanstvenike. Manifestacija je organizirana u suradnji s udrugom MUZZA i Sveučilištem Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Kineziološki fakultet sudjelovao je i na 2. Festivalu otpada - Eco City Waste Fest, održanom 11. i 12. travnja 2025. godine, u suradnji sa Sportskim objektima. Kroz raznovrsne sportske poligone za djecu održane su zanimljive i interaktivne aktivnosti tjelesnog vježbanja kao i edukacije o pravilnom odlaganju otpada.

Vid Vrdoljak, Franko Čučković i Filip Šarić, s asistentom Marinom Marinovićem.

U knjižnici se ove godine, u travnju 2025., tradicionalno održala Noć knjige, najveća manifestacija koja se svake godine odvija diljem Hrvatske. Ovogodišnja krovna tema „O životinjama i ljudima“ spojila je mnoštvo zanimljivih programa koji su povezali ljude, knjige i životinje.

Na jedinstven kineziološki način, u spoju umjetnosti, sporta i knjige, ove je godine iznjedrena izložba crteža pod nazivom „Snoopy kao sportska ikona“. Srednjoškolskim crtačkim perom E. Šuster, u suradnji s knjižnicom i literaturnom podlogom Povijesti sporta i tjeleovježbe autora Z. Jajčevića, nastali su originalni crteži kroz šest desetljeća sporta. Izložbom se potaknuo razvoj građanske znanosti u knjižnici KIFOS-a.

Također, prikazan je dokumentarni film „Animal Olympians“, održana je Parlaonica KIFOS u kojoj se raspravljalo o životinjama u profesionalnom sportu, a knjižnica je priredila i online čitanje dijela teksta - priče Zlatorog koja je dio znanstvene studije Zmaga Šmiteka Šumor divljine: zeleno dno našega kozmosa (2021) u prijevodu Anite Peti-Stantić.

Kroz bogate radionice, edukacije i predavanja, Kineziološki fakultet i dalje nastoji, kroz različite medije - od knjige do brige o okolišu - promicati važnost čitanja, tjelesnog vježbanja i zdravlja, temeljenih na znanosti o pokretu i stručnim informacijama.

SINERGIJA STVARALAŠTVA: UMJETNIČKA I KULTURNA SCENA AKADEMIJE

Hrvoje MESIĆ, Paula REM

U akademskoj godini 2024./2025. Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku priprema bogat i raznovrstan program koji obuhvaća umjetničke manifestacije, festivale, stručne radionice i cjelogođišnje projekte usmjerene na promociju umjetnosti, kulture, znanosti, obrazovanja i kreativnog izražavanja, s posebnim naglaskom na jačanje suradnje s lokalnom zajednicom te povećanje nacionalne i međunarodne vidljivosti Akademije.

U sklopu manifestacijskog programa održane su **Glazbene božićne svečanosti** (GLAZ-BOS), koje svake godine u predblagdansko vrijeme okupljaju studente glazbe, predavače i publiku u zajedničkom slavlju, zatim koncertni ciklus **Glazba s adresom** te izložba **Starter** koja predstavlja najuspješnije studente Odsjeka za vizualnu i medijsku umjetnost. Vizualne umjetnosti i kiparstvo dodatno su predstavljene kroz međunarodno afirmiranu **Studentsku kiparsku radionicu Jarčevac**, koja će ove godine doživjeti svoje četrnaesto izdanje, **Međunarodni kiparski simpozij Tvornica Zemlja te Osječku radionicu grafike.ORG**. Nadalje, projekt **Interracotta 2025** povezuje različite umjetničke i pedagoške pristupe.

Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku (AUKOS) aktivno sudjeluje i u obilježavanju **Dana europske baštine** te **Dana medijske pismenosti**, dok se važna tema očuvanja kulturnog naslijeđa obrađuje kroz **Okrugli stol o održivosti kulturne baštine**.

Festivalski program uključuje

je niz renomiranih manifestacija koje okupljaju studente i profesionalce iz zemlje i inozemstva. **Dioniz**, međunarodni festival kazališnih akademija, svake godine pruža uvid u najnovija kazališna ostvarenja, dok **Festival komorne glazbe** okuplja vrhunske instrumentaliste. Lutkarska umjetnost slavi se kroz **Lutkokaz**, međunarodnu reviju lutkarstva, a intermedijalni i književni izričaj dolazi od izražaja na festivalu **PUNKT**. Ljubitelji klavirske glazbe mogu uživati u nastupima na **Quattromaniji**, festivalu klavirskih dua, dok **Artomania** okuplja mlade umjetnike različitih umjetničkih područja kroz izložbe, performanse i radionice.

U svibnju 2025. Akademija organizira značajna glazbena događanja - **Međunarodno pjevačko natjecanje Lav Mirski** i festival vokalne glazbe **InterVox** koji povezuju natjecateljski i koncertni karakter glazbenog stvaralaštva te okupljaju mlade pjevače iz zemlje i inozemstva. Poseban naglasak bit će stavljen i na **Dan održivosti**, kojim Akademija promiče društveno odgovorno djelovanje, održivi razvoj i očuvanje kulturne baštine.

Tijekom cijele akademske godine održavaju se programi u **Galeriji Knifer**, nedavno otvorenoj na novoj lokaciji (Županijska 30, Osijek), raznovrsni

programi **popularizacije znanosti** kao i koncertni ciklusi **Crveno** te **Intermezzo** koji redovito predstavljaju raznoli glazbeni repertoar u izvedbi studenata i gostujućih umjetnika.

Središnje godišnje predstavljaju studentskih umjetničkih i znanstvenih ostvarenja održat će se kroz **Godišnju produkciju Akademije** koja okuplja izvedbe, izložbe i prezentacije svih umjetničkih i znanstvenih područja. Ljubitelji umjetničke tamburaške glazbe moći će uživati u koncertima u sklopu projekta **Tambura Academia**, dok će mlade kazališne snage pokazati svoj talent na **Festivalu mladog teatra** koji pruža platformu za afirmaciju novih naraštaja izvođača i kazališnih stvaratelja.

Akademiska godina 2024./2025. za Akademiju za umjetnost i kulturu u Osijeku donosi nove prilike za rast, stvaralaštvo i suradnju. Ustrajnim njegovanjem kvalitete, inovativnosti i otvorenosti prema izazovima suvremenog društva, Akademija ostaje predana svojoj misiji oblikovanja budućih umjetničkih, znanstvenih i kulturnih postignuća.

Detaljnije informacije o pojedinim događanjima kao i ažurirani kalendar aktivnosti dostupni su na službenim mrežnim stranicama Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku.

MANIFESTACIJE I FESTIVALI NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU

TEMA BROJA

Mnogobrojna nacionalna i međunarodna događanja na FOOZOS-u

Maja BRUST NEMET

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti tijekom svake akademske godine organizira i/ili sudjeluje na mnogobrojnim lokalnim, nacionalnim i međunarodnim manifestacijama i festivalima. U ovom broju izdvajamo sljedeća događanja u kojima je Fakultet sudjelovao tijekom akademske 2024./2025. godine.

Dana 8. i 9. studenoga 2024. održana je međunarodna, znanstvena i kulturna manifestacija Šokačka rič 22 koja se po prvi put održavala izvan granica Republike Hrvatske. Dvodnevna manifestacija započela je likovnom radionicom u Osnovnoj školi fra Ilije Starčevića. Postavljena je i izložba radova uz prigodan kulturni program pod imenom "Štokavčiči, a potom je svečanost otvorenja održana u dvorani toliškoga Dvora. Skupu su nazočili visoki vjerski dužnosnici kao i veliki broj gostiju iz Republike Hrvatske: izaslanici ministarstava u Vladi RH: kulture i medija, vanjskih poslova, Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan RH, predstavnici Diplo-

matskog zbora RH u BiH kao i sveučilišne zajednice Osijeka, brojni predstavnici javnih institucija te velik broj učenika koji su u izvornim nošnjama posavskoga kraja uz prigodan program uljepšali skup.

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti aktivno je sudjelovao na 2. MUZZA vikendu znanosti 14. i 15. ožujka 2025. godine. Održali smo sljedeće interaktivne radionice za posjetitelje: Cubettova svemirska avantura, UNPLUGGED - misli računalo bez ekrana, Svijet zvuka, Svijetli u mraku, Možeš li ovo izgraditi?, Dekodiranje znakova znanosti - otkrij semiotiku!

U povodu manifestacije Noći knjige 23. travnja 2025., čija je ovogodišnja tema bila O životinjama i ljudima, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti organizirao je niz aktivnosti. U prostorima knjižnice Fakulteta postavljena je izložba slikovnica o životinjama. Organizirano je čitanje slikovnica djeci predškolske dobi iz Dječjeg vrtića Stribor. U prostorima je knjižnice otvorena izložba Živa bića, žive veze: povezanost vidljiva srcem kojom su se nastojale pokazati veze s dru-

gim bićima kao našim životnim suputnicima. Umjetnošću riječi, slike i fotografskog aparata prenijeli su se trenutci suosjećajnog druženja sa životinjama - povezanost vidljiva srcem. Studentima i zainteresiranoj javnosti upriličeno je i predavanje o jezičnoj diskriminaciji životinja naslovljeno Nisam glupa kao guska i nemam jezik kao krava rep. Uključivši se u manifestaciju Noći knjige studenti, nastavnici i djelatnici Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti podsjetili su nas da ljudi nisu iznad životinjskog carstva, nego su dio njega.

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti organizirao je i 2. međunarodnu online izložbu fotografija studenata učiteljskih i pedagoških fakulteta na

temu "Iz studentskog života", AEXPO futura 2025. Izložba je okupila radove studenata iz područja ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja te razredne nastave koji svojim radovima predstavljaju osobni i profesionalni razvoj. Izložbu je otvorila dekanica prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar 4. travnja 2025., a predstavili su ju članovi Organizacijskog odbora dr. art. Marko Šošić, izv. prof., predsjednik, dr. art. Jelena Kovačević, izv. prof., članica, prof. dr. art. Goran Kujundžić, član, Ana Čolaković, asistentica te članica i studentica Lucija Krišto. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od 5. do 9. svibnja 2025. godine organizirao je Tjedan karijera Sve-

učilišta u Osijeku u cilju razvoja karijera studenata kao i njihova povezivanja s poslovnim sektorom. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti organizirao je devet aktivnosti koje su vodili naši profesori, suradnici i alumni. Organizirali smo sljedeća predavanja i radionice: Modeli suradnje organizacija civilnog društva i obrazovnih ustanova, Kako dobiti najbolje od sebe i od drugih na svom profesionalnom putu?, Studentski stres: praktične strategije za miran um i bolji focus, Predstavljanje studentske udruge Futuri magistri i studentskog časopisa Foo2rama, Franšizni model u obrazovanju: Nova perspektiva učiteljskog poziva, Tvornica ideja - učiteljice poduzetnice, Azra

Stašćik, Uloga i organizacija rada logopeda u odgojno-obrazovnoj ustanovi i privatnom kabinetu: prednosti i izazovi, Kreativno izražavanje emocija kroz glazbu, Kako uspješnije upravljati našim stresorima? Na speed datingu i Karijernom korzu studenti su imali priliku sudjelovati na razgovoru za posao s različitim poslodavcima s kojima Fakultet surađuje: Dječji vrtić "Lastavica" Osijek, Centar za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" Osijek, Waldorfska škola Osijek, Dječji vrtić Osijek, Centar za autizam Osijek i Helen Doron Osijek.

Djelatnici, suradnici Fakulteta i studenti Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti brojnim predavanjima (8), radionicama (61) i posterima (14) sudjelovali su i na ovogodišnjem Festivalu znanosti koji se održao od 5. do 9. svibnja 2025. godine. Kako je ove godine središnja tema MREŽE, iz različitih znanstvenih disciplina i perspektiva sudionici su proveli niz aktivnosti poput: Umrežavanje u svijetu rada, Online umrežavanje, Slika vrijedna tisuću laži, Od pauka do računala, Mreže i baloni, Društvene mreže mijenjaju svijet, Matematika u mreži i slično.

Oblikovanje društvenog života organiziranjem popularnih aktivnosti na FFOS-u

Filozofski se fakultet na temelju nastavne, znanstvene i stručne aktivnosti svojih zaposlenika i studenata profilirao kao jedna od ključnih institucija u oblikovanju društvenog života grada i regije. Iz bogatoga popisa mogu se izdvojiti sljedeće provedene aktivnosti te aktivnosti koje su u tijeku.

PUnKt - INTERMEDIJALNI FESTIVAL KNJIZEVNO-STI održao se od 22. do 24. 10. 2024. U okviru ovogodišnjeg Intermedijalnog festivala književnosti u organizaciji Filozofskog fakulteta u Osijeku i Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, u FFOS-ovoj dionici Festivala ugostili smo dvije pjesnikinje koje pripadaju samome vrhu suvremenoga hrvatskog pjesništva, a u svojim se tekstovima uvelike koriste intertekstualnim i intermedijalnim strategijama pisanja. S obzirom na to da je krovna tema Festivala bila Žena u umjetnosti kao autorica i kao predmet pisanja, ta je tema bila i u središtu nastupa naših gošći. Austrijski kulturni forum Zagreb s Gradskom i sveučilišnom knjižnicom Osijek - Austrijskom čitaonicom Osijek i Filozofskim fakultetom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku organizirao je 14. DANE AUSTRIJSKE KULTURE U OSIJEKU. Manifestacija se održala od 11. do 15. studenoga 2024. godine u prostorijama Filozofskog fakulteta u Osijeku te u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek, a sastojala se od filma, izložbi, predavanja i predstavljanja knjige. Obilježavanje Dana austrijske kultu-

re iznimno je važno u isticanju doprinosa austrijske kulture i umjetnosti u kontekstu hrvatskog prostora te razvoju hrvatske kulture.

Dan Fakulteta

Dana 10. veljače 2025. na Filozofskom fakultetu u Osijeku održan je Dan otvorenih vrata, namijenjen učenicima zainteresiranim za studijske programe koji se nude na Filozofskom fakultetu Osijek.

Četvrto izdanje Tjedna znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku održano je od 10. do 14. veljače 2025. godine i nudilo je posjetiteljima niz predavanja inozemnih znanstvenika, predstavljanje rada centara za istraživanje i suradnju, pred-

stavljanje aktualnih brojeva znanstvenih časopisa u izdanju Fakulteta kao i rada glavnih urednika. Održana je i već tradicionalna Doktorska runda te predstavljeni Studenti istraživači Filozofskog fakulteta u Osijeku u obliku e-brošure.

PlanetA

PlanetA projekt je Studentskog zbora Filozofskog Fakulteta u Osijeku, službeno otvoren 19. ožujka 2025., koji nastoji informirati javnost o održivosti, kružnoj ekonomiji i zaštiti okoliša predavanjima, panel-raspravama i radionicama, a u tom je duhu održan i buvljak te je, u sjenici Filozofskog fakulteta, zahvaljujući donaciji obitelji Fuderer, posađeno stablo likvi-

dambar koje nosi veliku simboliku jer tijekom godišnjih doba mijenja boju lišća iz zelene i žute u crvenu.

BICIKLIJADA

U nedjelju 30. 3. 2025. održana je šesta po redu Biciklijada Filozofskog fakulteta u Osijeku na ruti Osijek - Kopački rit. Osim poticanja na zdrav život i upoznavanja lokalne prirodne baštine, osnovni je cilj biciklijade bio informirati građane o problemima s kojima se susreću osobe s disleksijom i drugim teškoćama čitanja. Biciklijada je i ove godine bila organizirana u znak podrške kampanji Hrvatskoga knjižničarskog društva „I ja želim čitati“ čijoj se organizaciji Filozofski fakul-

tet u Osijeku službeno pridružio 2019. godine.

NOĆ KNJIGE

Filozofski fakultet u Osijeku nizom se aktivnosti posvećenih knjizi i promicanju čitanja 23. travnja 2025. uključio u ovogodišnje obilježavanje Svjetskog dana knjige i autorskih prava te Dana hrvatske knjige. Održano je pet žanrovski različitih programa - slušanje audioknjiga Životinjska farma Georgea Orwella na hrvatskom, engleskom, mađarskom i njemačkom jeziku u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku, program čitanja odabranih književnih tekstova njemačkog govornog područja koji sadržavaju likove, odnosno motive ži-

votinja te vođene rasprave na temelju pročitanoga pod naslovom (Est)Etika životinjskih likova u književnosti njemačkog govornog područja (nositeljica aktivnosti izv. prof. dr. sc. Sonja Novak), uprizorenje ulomka iz bajke Mačak u čizmama Ludwiga Tiecka (Der gestiefelte Kater, 1797.) (nositelj aktivnosti prof. dr. sc. Vladimir Karabalić), poster i kviz Životinjsko carstvo riječi: simbolika i značaj životinja kroz književnu povijest (nositelji aktivnosti dr. sc. Tamara Zdravec, predavačica, i Borna Petrović, student 2. godine sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija Informatologija i Engleski jezik i književnost, nastavnički smjer), predstavljanje poetike Danijela Dragojevića Bestijarij Danijela Dragojevića (nositeljica aktivnosti dr. sc. Ivana Buljubašić Srb, viša asistentica) te gostujuće predavanje prof. dr. sc. Perine Mejić s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru - Izvedba Marin-kovićeve Glorije u Mostaru.

KVIZ LIGA

Prvo kolo druge sezone Kviz lige Studentskog zbora Filozofskog fakulteta u Osijeku, pod nazivom Znam da ništa ne znam, održano je 23. listopada 2024. u prostoru Campus Caffea. Taj kviz, koji je prošle godine postao popularan među studentima, privukao je 32 ekipe, odnosno oko 120 ljudi. Poseban gost kola bio je poznati kvizaš Krešimir Sućević Mederal. Pub-kvizovi neprekidno se organiziraju i iznimno su posječeni.

TEMA BROJA

MANIFESTACIJE I FESTIVALI NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU

MANIFESTACIJE NA PRAVNOM FAKULTETU OSIJEK

KONGRESI STUDENATA PRAVNOG FAKULTETA OSIJEK

Arnella BENEŠ i Karlo RAŠIĆ

Studentski zbor Pravnog fakulteta Osijek i studenti sveučilišnog prijediplomskog i diplomskog studija Socijalni rad organiziraju Kongres studenata socijalnog rada.

Kongres je prvi put organiziran u svibnju 2022. godine, potom u svibnju 2023. godine, a posljednji put u svibnju 2024. godine. Veliki interes javnosti, brojne suradnje, visoke ocjene u evaluaciji i sudjelovanje vodećih stručnjaka iz sustava socijalne skrbi motivirali su nas da nastavimo s održavanjem Kongresa i u ovoj akademskoj godini. Ovogodišnji Kongres održan je 22. svibnja 2025. godine na Pravnom fakultetu Osijek. Tema na kojoj je ove godine naglasak jest "Umjetna inteligencija i etika u socijalnom radu: Budućnost odlučivanja uz tehnologiju", a planirani predavači i panelisti jesu znanstvenici, praktičari i studenti iz Hrvatske i svijeta. U današnjem društvu, gdje se tehnologija ubrzano razvija, umjetna inteligencija (AI) postaje sve prisutnija, stoga je potrebno razmotriti kako ona može unaprijediti socijalni rad, ali i koje etičke nedoumice može izazvati. Očekuje se da će na Kongresu sudjelovati više od stotinu studenata i stručnjaka koji će tijekom dva dana predavanja razviti dodatne kompetencije za rad u sustavu socijalne skrbi.

Budućnost socijalnog rada s tehnologijom, a posebno

s umjetnom inteligencijom, nudi široke mogućnosti za unaprjeđenje učinkovitosti, preciznosti i dostupnosti socijalnih usluga. Međutim, ključno je pristupiti s pozornošću prema etičkim pitanjima kako bi se osigurale pravednost, ravnopravnost i transparentnost. Kongres na temu "Umjetna inteligencija i etika u socijalnom radu: Budućnost odlučivanja uz tehnologiju" mogao bi biti važan korak u razvoju smjernica koje će omogućiti sigurnu i odgovornu upotrebu tehnologije u toj važnoj profesiji. S obzirom na navedeno, organizacija Kongresa vrlo je važna za sve studente, stručnjake, ali i druge pojedince.

Studenti Pravnog fakulteta Osijek 2019. godine započeli su projekt pod nazivom KOPF - Kongres studenata osječkog Pravnog fakulteta. Ta kratica postala je tradicija koju želimo održavati i razvijati dugi niz godina, a nadamo se da će je u budućnosti njegovati i mlađi naraštaji.

Kongres predstavlja važan pro-

jekt za Pravni fakultet, ali i za Sveučilište u cjelini. Priznati stručnjaci iz pravnog i srodnih područja kroz tri dana sudionici predstavljaju aktualne probleme, iznose svoje stavove i nude moguća rješenja. Taj je projekt zamišljen i kao oblik studentske participacije u obogaćivanju stečenog znanja, osobito u područjima koja nisu dovoljno zastupljena u akademskom programu fakulteta. Kongres je organiziran u tri dana pri čemu svaki dan ima vlastitu tematiku unutar glavne teme. Zajedno čine zaokruženu cjelinu. Kao i u prethodnim godinama, želimo nastaviti tradiciju suradnje s drugim pravnim fakultetima u Hrvatskoj, ali i s onima u inozemstvu. Na Kongresu pravo sudjelovanja imaju studenti Pravnog fakulteta, ali i ostali studenti zainteresirani za temu.

Na VI. Kongresu osječkog Pravnog fakulteta čija je tema "Međunarodno pravo u praksi" okupili su se brojni stručnjaci iz različitih područja, uključujući praksu, akademske krugove i javni život, koji su sudionici predstavili aktualne izazove i rješenja vezana uz međunarodno pravo. Prvi je dan bio posvećen diplomaciji, drugi dan međunarodnom humanitarnom pravu, a treći dan oružanim sukobima. Svaka podtema nudi dublje razumijevanje i analizu relevantnih vidova međunarodnog prava, a svi sudionici imaju priliku sudjelovati u raspravama i čuti stavove priznatih stručnjaka iz tih područja.

DANI EUROPE NA PRAVNOM FAKULTETU OSIJEK

Veronika SUDAR

Katedra za ustavno i europsko pravo u suradnji s Europskim dokumentacijskim centrom Knjižnice i Studentskim zborom Pravnog fakulteta Osijek već tradicionalno, jedanaestu godinu zaredom, organizira manifestaciju Dani Europe PRAVOS. Ovogodišnja je održana od 5. do 9. svibnja 2025. godine. Dan Europe koji se obilježava 9. svibnja svake godine slavi mir i jedinstvo u Europi i spomen-dan je Schumanove deklaracije koju je predstavio francuski ministar vanjskih poslova Robert Schuman predstavlja 9. svibnja 1950. Tom deklaracijom predlaže se stvaranje Europske zajednice za ugljen i čelik čije bi članice udružile proizvodnju ugljena i čelika - iz čega je nastala današnja Europska unija.

Kao i prethodnih godina, u sklopu obilježavanja održano je niz predavanja o aktualnim temama za mlade, ali i sve zainteresirane u području politika i zakonodavstva Europske unije. Predavanja su održali profesori Pravnog fakulteta Osijek te mnogobrojni gosti i partneri. Središnja tema ovogodišnjih Dana Europe ujedno je i središnja aktivnost manifestacije "DIALOG S MLADIMA NA TEMU PROŠIRENJA EU-A I PRVIH 100 DANA EUROPSKE KOMISIJE 2024. - 2029. - GLAVNI PRIORITETI". Predavanja su održali Hristo Hristov, voditelj političkog odjela Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj, 5.

svibnja na Pravnom fakultetu Osijek. Isti dan održana je radionica "PRILIKE I MOGUĆNOSTI ZA MLADE U EU" koju su osmislili predstavnici udruga: PRONI Centar za socijalno podučavanje; Udruga PLANTAža: Europski dom Slavonki Brod/ Europe Direct Slavonki Brod; Erasmus Student Network Osijek, u suradnji s Europe Direct Osijek pri Županijskoj razvojnoj agenciji Osječko-baranjske županije i Katedrom ekonomskih znanosti Pravnog fakulteta Osijek. Od ostalih aktivnosti, izdvajaju se: predavanje izv. prof. dr. sc. Dunje Duić i prof. dr. sc. Tunjice Petraševića "UČINCI EUROPSKOG ZAKONODAVSTVA NA NACIONALNO ZAKONODAVSTVO" s naglaskom na važnost zakonodavstva i uloge Suda EU-a, predavanje "KOMPARATIVNI SUSTAV FINANCIJARANJA I PRORAČUNI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE" koje su održale izv. prof. dr. sc. Emina Jerković i prof. dr. sc. Renata Perić, nadalje izv. prof. dr. sc. Jelena Dujmović Bocka i

studentica Lucija Čurić održale su radionicu "PROMICANJE VRIJEDNOSTI U JAVNOJ UPRAVI", a doktorandice Iva Ižaković i Martina Špoljarić, pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Biljane Činčurak Erceg, pripremile su poster naslovljen "ODRŽIVI RAZVOJ EUROPSKE UNIJE KROZ EUROPSKI ZELEN PLAN" kako bi uputile na važnost politika o zaštiti okoliša i održivom razvoju. Ovogodišnja je novost i to da se obilježavanju pridružila i I. gimnazija Osijek u suradnji s Britanskom ambasadom u organizaciji Katedre za obiteljsko pravo Pravnog fakulteta Osijek sa zanimljivim predavanjem "POVIJEST U NASTAJANJU: DAN EUROPE KROZ OČI DJECE" koje je održano u prostorima Gimnazije. Za trajanja manifestacije u Europskom dokumentacijskom centru traju Dani otvorenih vrata gdje svi zainteresirani mogu dobiti informacije koje ih zanimaju u vezi s europskim institucijama, politikama i zakonodavstvom EU-a.

EKONOMSKI FAKULTET U OSIJEKU

Milenijsko natjecanje i kreativna riznica

Ivana UNUKIĆ

Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije međunarodno je natjecanje koje organizira Ekonomski fakultet u Osijeku u suradnji s Institutom Andizet. Taj događaj okuplja osnovnoškolce, srednjoškolce i studente iz Hrvatske i inozemstva pružajući im priliku da razvijaju i prezentiraju inovativna rješenja u različitim sektorima kreativne industrije.

Cilj je natjecanja poticanje kreativnosti, kritičkog razmišljanja, digitalnih vještina i čitalačke pismenosti kod mladih, kroz izradu idejnih rješenja povezanih s temama kao što su glagoljica, mitologija, put svile i vodik. Sudionici imaju priliku raditi na projektima unutar 12 sektora kreativne industrije uključujući arhitekturu, audiovizualne umjetnosti, kulturnu baštinu, glazbu, izvedbene umjetnosti, knjigu i nakladništvo, medije, oglašavanje i tržišne komunikacije, primijenjene umjetnosti, računalne igre i vizualne umjetnosti. Natjecanje se održava u prosincu na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, a sudionici su podijeljeni u tri kategorije prema dobi: osnovnoškolci, srednjoškolci i studenti.

Službeni su jezici natjecanja hrvatski i engleski što omogućuje sudjelovanje međunarodnih timova. Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije održava se već pet godina u trima kategorijama, a do sada se natjecalo više od 1600 natjecatelja u 435 timova. Milenijsko natjecanje povezano je i s popularnim događajem Kreativna riznica, popularizacijskim simpozijem o kreativnoj industriji, koji se održava svake godine na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Kreativna riznica okuplja stručnjake, znanstvenike, umjetnike i gospodarstvenike te služi kao platforma za prijenos znanja, promociju kulturnih i kreativnih industrija te afirmaciju mladih talenata.

Upravo su ideje razvijene kroz Milenijsko natjecanje često inspiracija za sudjelovanje u programu Kreativne riznice čime se dodatno naglašava interdisciplinarni karakter oba događaja.

EFOS Career Day 2005

Ivana UNUKIĆ

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku 6. svibnja 2025. godine održan je tradicionalni EFOS Career Day u organizaciji Fakulteta i studentske udruge AIESEC. Taj događaj okupio je brojne studente, predstavnike poduzeća i insti-

tucija iz različitih sektora radi povezivanja akademske zajednice s tržištem rada te poticanje razvoja karijera mladih. Tijekom događanja studenti su imali priliku informirati se o mogućnostima zapošljavanja i stručne prakse, razgovarati s mogućim poslodavcima, sudjelovati u radionicama i steći uvid u potrebe suvremenog tržišta rada. EFOS Career Day potvrdio je svoju važnost kao platforma za izgradnju mosta između visokog obrazovanja i gospodarstva te kao poticaj razvoja profesionalnih putova studenata.

Studentski sajam održive mode

Julia PERIĆ

U Auli glagoljice Ekonomskog fakulteta u Osijeku 29. travnja 2025. godine održan je 2. Studentski sajam održive mode, događaj u organizaciji studenata koji je okupio kreativce, stručnjake i zaljubljenike u održivu modu u cilju podizanja svijesti o važnosti održivo-

sti u modnoj industriji. Program je započeo predavanjem Nit održivosti koje je održala Vedrana Jurišinac, jedna od pokretačica brenda Dada i Dunda. U nastavku je održan panel pod nazivom Stil koji čuva planet, na kojem su sudjelovale: Tihana Kraljević, modna kreatorica i osnivačica brenda Gabrielle by TK Lovorka Tkalić Dulić, učiteljica iz Strukovne škole Vinkovci Tonka Cerovečki-Marijić, influencerica Blaženka Čiško Anić, direktorica Instituta za istraživanje i razvoj Saponije d. d. Đurđica Jurković Jurišinac, idejna začetnica brenda Dada i Dunda. Učenci Strukovne škole Vinkovci demonstrirali su kako kreativnim pristupom staroj odjeći mogu vratiti novi sjaj, a događaj je zaključen aukcijom odjevnih predmeta i izborom second hand odjeće. Svi su predmeti bili dostupni uz simboličnu donaciju od 1 EUR, a sav prikupljeni prihod namijenjen je Udruzi Zvono iz Belišća. Studentski sajam održive mode i ove je godine pokazao da moda može biti i odgovorna te u službi zajednice, a organizatori su najavili i nova izdanja tog hvaljevrijdnog događaja.

Studijski posjet Budimpešti

Ivana BESTVINA BUKVIĆ

Studenti sveučilišnog diplomskog studija Financijski menadžment i njihovi profesori, predvođeni izv. prof. dr. sc. Ivanom Bestvinom Bukvić, sudjelovali su u studijskom posjetu Mađarskoj narodnoj banci (Magyar Nemzeti Bank - MNB) te Muzeju novca i posjetiteljskom centru u Budimpešti. Cilj posjeta bio je pružiti studentima dublji uvid u djelovanje središnje banke i njezin utjecaj na makroekonomske uvjete, s naglaskom na provođenje monetarne politike i stabilnost financijskog sustava.

Tijekom posjeta dr. Balázs Vonnák, ekonomski savjetnik u MNB-u i izvanredni profesor pri Institutu MNB-a, održao je stručno predavanje o

ulozi, povijesti i funkcioniranju Mađarske narodne banke. Studenti su kroz predavanje i raspravu dobili vrijedan uvid u konkretne mehanizme stabilizacije financijskog sustava te izazove i ciljeve središnjih banaka u suvremenom ekonomskom okruženju. Nakon predavanja, studenti su posjetili jedan od najsuvremenijih interaktivnih muzeja u regiji - Mađarski muzej novca. Kroz niz multimedijских sadržaja, uključujući simula-

cije trgovanja, virtualne izložbe i edukacijske igre, studenti su imali priliku istražiti razvoj novca, financijskih tržišta i njihove šire ekonomske implikacije.

Taj studijski posjet predstavlja temelj za daljnju suradnju između Ekonomskog fakulteta u Osijeku i Mađarske narodne banke u cilju zajedničkog djelovanja u području obrazovanja i znanstvenog rada te razvoja praktičnih znanja i vještina studenata.

Požeški kotlić prijateljstva: ALUMNI FTRR i HPD „Sokolovac” u znaku zajedništva, tradicije i međunarodne suradnje

Manifestacija „Požeški kotlić”, održana je 1. svibnja u parku kod Orľave, ponovno je okupila zaljubljenike u dobru hranu, domaću atmosferu i zajedništvo, a ove godine dodatnu vrijednost dala je suradnja Alumni udruge Fakulteta turizma i ruralnog razvoja (FTRR) Požega i Hrvatskoga planinarskog društva „Sokolovac” Požega. U natjecateljskom dijelu Alumni FTRR predstavljao je Stjepan Srdarević iz Zagrada, dok su boje HPD „Sokolovac” i sekcije „Kapavac” Zakorenje bra-

nili Dragica Anić, Slavko Lončarević, Marica Subić i Davor Subić. Njihov slavonski čobanac bio je rezultat strasti, iskustva i suradnje, a dodatno bogatstvo jelu donijeli su i studenti s Cochín University of Science and Technology iz Indije koji su sudjelovali u pripremi - doprinoseći događaju međunarodnim karakterom i kulturnom razmjenom. Uz tradicionalni čobanac, planinari i gosti pripremili su i brojne slavonske gastrodelice - domaće suhomesnate proi-

zvođe, kolače i različita kuhana jela - čime su dodatno obogatili ponudu i ugođaj te slavonske proslave.

Organizacijski tim Alumna FTRR činili su: Milan Paun, mag. oec., Blaž Arežina, bacc. ing. agr., Vjeko Pišmiš, Goran Bunjevac, Ivan Matijević, Tanja Dokuzović i predsjednik udruge Bruno Horvat, mag. oec., koji je ujedno i predsjednik HPD-a „Sokolovac” Požega - što dodatno potvrđuje snažnu povezanost akademske i civilne zajednice.

U sklopu kolegija Blockchain tehnologija i kriptovalute, na FERIT-u održano zanimljivo predavanje

Miljenko ŠVARCMAJER

U sklopu kolegija Blockchain tehnologija i kriptovalute, FERIT su posjetili Sven Kroflin i Matija Skreletović, koji su studentima predstavili **Solana Foundation** te inicijativu **Solana Superteam Balkans**. Ova inicijativa omogućuje studentima da kroz University grantove dobiju podršku za vlastite projekte i istraživanja temeljena na Solana blockchain platformi - i to u obliku stipendija isplaćenih u kriptovalutama.

Studenti su imali jedinstvenu priliku izraditi vlastiti NFT na Solana mreži. NFT je jedinstveni digitalni zapis na blockchain mreži najčešće povezan sa za-

štitom digitalnog vlasništva. Kroz vježbe na kolegiju studenti su se već upoznali s radom na Bitcoin i Ethereum platformama, a sada su imali priliku proširiti svoje znanje i na Solana ekosustav - poznat po visokoj skalabilnosti i brzini

obrade transakcija, što ga čini pogodnim za razvoj modernih decentraliziranih aplikacija. Kroz ovakve aktivnosti naši studenti stječu konkretna znanja i vještine iz područja koje sve više oblikuje budućnost digitalne ekonomije.

13. CIKLUS OTVORENOG ČETVRTKA: O zapisima iz umobolnice i lingvistici danas

Goran FALETAR

Dana 27. ožujka 2025. održano je i šesto popularno-znanstveno događanje **13. ciklusa Otvorenog četvrtka Filozofskog fakulteta Osijek**. Izlaganje naslovljeno O zapisima iz umobolnice i lingvistici danas održala je **Mislava Bertoša, redovita profesorica na Odsjeku za lingvističku Filozofskog fakulteta u Zagrebu**.

Izlaganje je bilo otvoreno za javnost, a moguće ga je pogledati i poslušati i na **YouTube-kanalu Otvorenog četvrtka**.

U razgovoru s moderatorom i voditeljem izlaganja je govorila o osobnom i znanstvenom iskustvu istraživanja jezičnih i komunikacijskih obilježja psihijatrijskih povijesti bolesti pacijenata koji su boravili u „Kraljevskom zemaljskom zavodu za umobolne u Stenjevcu” od početka njegova rada u studenom 1879. do kraja 1945. godine. Povijesti bolesti danas se čuvaju u arhivu Klinike za psihijatriju „Vrapče”, a u razgovoru je bilo riječi o tome kako su rani psihijatri pisali o pacijentima, kako su im se obraćali, o čemu su ih ispitivali i

kako su ih doživljavali; jesu li se i u kojem smjeru razvijali zapisi u povijestima bolesti kroz vrijeme; kako su pacijenti komunicirali sa psihijatrima, s drugim bolesnicima i s vanjskim svijetom; na koje su načine govorili o svojoj bolesti, jesu li uopće svi i bili bolesni te kako su se jezično ponašali i pozicionirali članovi njihovih obitelji? Sugovornici su se dotaknuli metodoloških i teorijskih izazova koje takvo istraživanje stavlja pred istraživača, a preko tih tema raspravljalo se i o statusu današnje lingvistike. Izlaganja je govorila o općim komunikacijskim obilježjima koja su se analizama mogla uočiti u zapisima o povijestima bolesti, ali i o pojedinačnim životnim pričama koje su se iz tih zapisa mogle rekonstruirati. Bilo je riječi i o problemima lingvističkih pristupa i analiza, o etičkim pitanjima koja se pritom pojavljuju te o specifičnim promjenama koje su u zapisima uočene u gotovo sedamdeset godina istraženog razdoblja i koje ocrtaavaju transformaciju psihijatrijskoga pogleda na pacijente, njihove bolesti i njihove obitelji.

Prof. dr. sc. Mislava Bertoša na Filozofskom fakultetu Sve-

učilišta u Zagrebu diplomirala je filozofiju i opću lingvistiku. Magistrirala je 2002. godine na Sveučilištu u Zadru, a doktorirala na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2007. godine. Od 2000. godine zaposlena je na Odsjeku za lingvističku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, trenutačno kao redovita profesorica i predstojnica Katedre za semiologiju. Bavi se temama s područja onomastike, sociosemiotike i semiotike, analize diskursa, rodne lingvistike i pragmlingvistike. Sudjelovala je na nekoliko domaćih, institucijskih i međunarodnih znanstvenih projekata kao istraživačica i kao voditeljica te na brojnim znanstvenim skupovima. Održala je pozvana predavanja u Hrvatskoj i na inozemnim sveučilištima. Bila je voditeljica Zagrebačkoga lingvističkog kruga. Predavala je na Poslijediplomskom doktorskom studiju lingvistike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i bila zamjenica voditelja studija. Dugogodišnja je glavna urednica časopisa Suvremena lingvistika, a objavila je četiri znanstvene monografije i niz radova u uglednim domaćim i međunarodnim znanstvenim časopisima.

Nastavljaju se projektne aktivnosti u okviru projekta „Zajedno raSTEMo”

Darija KRSTIĆ

Tijekom mjeseca travnja 2025. godine započeo je ciklus radionica kojima je cilj informirati, animirati, educirati i osnažiti djecu i učenike za područje STEM-a, a provedene su i dvije izobrazbe s ciljem jačanja kapaciteta organizacija civilnog društva kroz suradnju sa Sveučilištem Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Tako je provedena radionica „Prezentacijske vještine u poučavanju STEM-a” te „Komunikacijske vještine i povratna informacija u poučavanju STEM-a” na kojima je sudjelovalo deset sudionika, predstavnika organizacija civilnog društva.

Tijekom svibnja nastavljaju se projektne aktivnosti te će se tako na području Osječko-baranjske županije projekt „Zajedno raSTEMo” promovirati u okviru Festivala znanosti (5. - 9.5.2025.), Sajma obrazovanja (15.05.2025.) i PMIDayz konferencije (23. - 25.05.2025.) kroz provedbu radionica i STEM natjecanje. Osim toga, organizirat

će se brojne radionice za djecu i učenike te je u tom smislu ostvarena suradnja sa Zajednicom tehničke kulture grada Osijeka gdje će se provoditi radionice za djecu i učenike tijekom svibnja 2025. godine. Svi zainteresirani roditelji i učenici mogu prijaviti sudjelovanje učenika putem poveznice na google forms-u: <https://forms.gle/Rih9v1SCLJCrxDNKA>, putem mail-a: zajednorastemo2025@gmail.com ili osobnim dolaskom na adrese: - Udruga UZORR, Poduzetnički inkubator BIOS, J. J. Strossmayera 341, Osijek - utorkom

i srijedom od 9 do 15 h - Mirovna grupa mladih Dunav, Voćarska 17, Vukovar - radnim danom od 9 do 15 h.

Cilj projekta je unaprijediti kapacitete organizacija civilnog društva na razini partnerstva za provedbu programa području promocije STEM-a u suradnji s visokim učilištima i odgojno-obrazovnim institucijama te povećati broj aktivnosti s ciljem promocije STEM-a među djecom i učenicima. Provedbom projekta osnažit će se organizacije civilnog društva i ostali dionici na razini partnerstva u području inovativnih pristupa u poučavanju, prezentaciji i promociji STEM-a te provesti aktivnosti koje će informirati, animirati, educirati i osnažiti djecu i učenike za područje STEM-a. Projekt se provodi na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije. Trajanje projekta je 36 mjeseci, a ukupna vrijednost projekta je 299.491.81€, od navedenog iznosa EU sufinanciranje je 254.568.04€, a državni proračun RH sufinancira 44.923.77€.

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

BRIŽNOST PREMA SEBI KAO RUTINA

Ana KURTOVIĆ

U svijetu koji od nas često traži brzinu, učinkovitost i stalnu dostupnost, briga za mentalno zdravlje postaje više od luksuza, ona postaje nužnost. Mentalno zdravlje nije stanje koje jednostavno imamo ili nemamo, već neprekidan proces koji zahtijeva pažnju, njegu i prilagodbu. Poput tjelesnog zdravlja, i mentalno se zdravlje gradi svakodnevnim navikama, odlukama i načinom na koji se odnosimo prema sebi i svojoj okolini. Pritom je velika uloga i moć svakodnevnih izbora i odluka. Svaki dan nosi niz mogućnosti za mikroodluke koje oblikuju našu emocionalnu i psihološku dobrobit. Jedan od temeljnih koraka u očuvanju mentalnog zdravlja jest uspostavljanje ravnoteže između obveza i odmora, između usmjerenosti na druge i usmjerenosti na sebe. To znači stvoriti prostor za male, ali važne rituale koji doprinose osjećaju kontrole i stabilnosti. Primjerice, redovito provođenje vremena u tišini, bilo da je riječ o meditaciji, dubokom disanju ili jednostavnom sjedenju bez ometanja, pomaže u regulaciji živčanog sustava. Naš je um stalno aktivan, a u uvjetima kroničnog stresa i preopterećenosti može se reći da i on postaje hiperaktivan. To ste možda sami primijetili - da djelujete hiperaktivno kada ste umorni. Stalna izloženost, pa čak i bombardiranje podražajima otežava nam pristup onim dijelovima mozga koji su odgovorni za donošenje odluka, empatiju i kreativnost. Odmor, tišina i svjesno usporavanje pomažu u vraćanju ravnoteže. No to zahtijeva svjestan trud i dosljednost. Također, zahtijeva i voljnost da se suzdržimo od lakih i brzih aktivnosti za kojima često posežemo kada se želimo odmoriti - televizija, internet, društvene mreže. Također, svakodnevne odluke da ćemo napraviti ono što je dobro za nas mogu s vremenom prerasti u rutinu što značajno olakšava brigu o svojoj dobrobiti. Osim toga, rutine su općenito korisne u kontekstu mentalnog zdravlja. One nam pružaju osjećaj sigurnosti i predvidivosti. Ako razvijemo rutinu svakodnevnog prakticiranja, primjerice, meditacije ili joge, onda je to nešto na što možemo računati kada imamo loš dan jer znamo da je to dobro za nas. Rutine, naravno, ne znače krutost, one se mogu prilagođavati, ali služe kao okviri u kojima funkcioniramo i na koje se možemo osloniti. Redovito buđenje i odlazak na spavanje, planiranje obroka, vrijeme bez ekrana

na prije sna - sve su to vidovi rutine koji pomažu u stabilizaciji dnevnog ritma i time olakšavaju emocionalnu samoregulaciju. U uspostavljanju korisnih navika i rutina može nam pomoći znanje o neuroplastičnosti mozga. Neuroplastičnost dobro je ilustrirana u Hebbovu pravilu koje kaže da neuroni (živčane stanice) koje se zajedno aktiviraju stvaraju nove veze (engl. Neurons that fire together, wire together). To pravilo ima praktično značenje u svakodnevnom životu, a osobito u svakodnevnom suočavanju s unutarnjim i vanjskim stresorima. Naime, ono na što često usmjeravamo pozornost s vremenom jača neuralne veze u našem mozgu. Većina naših odgovora na stres jest naučena ponavljanjem što jezikom mozga znači da negativni obrasci mišljenja i emocionalne reakcije mogu postati duboko ukorijenjeni u našim neuronskim mrežama. Dobra je vijest u tome da isto načelo vrijedi i za pozitivne promjene. Svjesnim preusmjerenjem pozornosti na zdrave navike, poput meditacije, zahvalnosti ili svjesne tehnike disanja, potičemo stvaranje novih, korisnih neuronskih putova koji mogu doprinijeti našoj otpornosti i emocionalnom blagostanju. Osobito je korisno ako pozitivne postupke (npr. brižnost prema sebi) uparujemo s neugodnim emocijama koje doživljavamo u nekom trenutku, bilo kao reakcija na privremeni stres ili se tako osjećamo dulje vrijeme. Naime, takvim uparivanjem možemo kreirati nove puteve u mozgu, ako se dovoljno često uparuje, primjerice tuga i brižnost prema sebi, onda taj odgovor postaje lakše dostupan. Možda čak i automatski što pomaže u svakodnevnom nošenju s emocionalnim teškoćama. Taj primjer jasno ilustrira kako je važnije dodavati nego oduzimati. Kada se pojave neugodne, teške emocije, često ih instinktivno želimo ukloniti. Ali neuralni je put već tu i vjerojatno je prilično "utaban". Jednom kada on postoji, nije ga moguće samo tako ukloniti. Osim toga, sasvim je prirodno da je on tu jer je prirodno da doživljavamo takve emocije. Možemo si pomoći dodavanjem novog puta, onog koji sadržava brižnost, utjehu, mir i sl., te dovesti naše emocije više u ravnotežu. Mentalna ravnoteža nije statično stanje, nego dinamičan proces. Ponekad će biti narušena, stresom, tugom, neizvjesnošću, ali svakodnevnim navikama možemo osnažiti svoje unutarnje resurse da se s tim valovima života nosimo s više otpornosti i jasnoće.

Monografija 20 godina Odjela za biologiju

Tanja ŽUNA PFEIFFER,
Ljiljana KRSTIN, Anita GALIR

Odjel za biologiju obilježava 20 godina djelovanja kao sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Tom je prigodom objavljena Monografija "20 godina Odjela za biologiju" autora Tanja Žuna Pfeiffer, Ljiljana Krstin, Anite Galir, Filipa Stevića, Jasenke Antunović Dunić, Vesne Peršić i Ines Arbanas. Monografiju su recenzirali prof. dr. sc. Marija

Heffer i prof. dr. art. Robert Raponja, a lektorirala izv. prof. dr. sc. Lidija Bakota. U Monografiji je dan sažet prikaz razvoja Odjela, djelatnosti, međunarodnih aktivnosti, aktivnosti popularizacije znanosti, studentskih aktivnosti te vizija daljnjeg razvoja. Monografija je objavljena na mrežnoj stranici Odjela (<https://www.biologija.unios.hr/wp-content/uploads/2025/04/Monografija-20-godina-Odjela-za-biologiju.pdf>), a dostupna je i u tiskanom izdanju.

Sveučilište u Osijeku i Vesna VC udružuju snage za komercijalizaciju inovacija

Ana ŠARIĆ

Dana 19. svibnja 2025. godine potpisan je Ugovor o suradnji između Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Vesna Deep Tech Venture Fund SCSp (Vesna VC). Ugovor je sklopljen s ciljem poticanja komercijalizacije intelektualnog vlasništva koje dolazi sa Sveučilišta. Ugovor su potpisali rektor Sveučilišta u Osijeku, prof. dr. sc. Vlado Guberac, i Dalibor Marijanović, partner u Vesna VC. Vesna VC osnovan je 2024. godine te ima sjedište u Luksemburgu.

Misija Vesne VC je ulagati u deep tech projekte i startupove koji će se baviti inovativnim pristupom rješavanju izazova u deep tech sektoru. Putem ključnih partnerstava s istraživačkim institucijama, Vesna VC pristupa najsvremenijim tehnologijama koje prenosi u komercijalne proizvode u tvrtkama, putem investicijske strategije. Investicije Vesne VC fokusirane su na tri ključna sek-

tora: klimatska tehnologija, napredni materijali i umjetna inteligencija. U sklopu suradnje, sastavnica Sveučilišta se otvara mogućnost aplicirati projektne ideje za financiranje iz fonda veličine 50 milijuna eura. Vesna će pružati podršku navedenim projektima kako bi postali spremni za ulaganja. Zajedno sa Sveučilištem, stvorit će opći okvir za prijenos intelektualnog vlasništva koji

će poslužiti kao osnova za financiranje projekata. Kontakt točka Sveučilišta za provedbu programa je TERA Tehnopolis te se svi zainteresirani mogu javiti za više informacija, poručila je direktorica Ana Šarić. Potpisivanjem Ugovora o suradnji, Sveučilište u Osijeku i Vesna VC postavljaju temelje za strateško partnerstvo koje objedinjuje znanstvenu izvrsnost i investicijski potencijal. Ova suradnja omogućit će učinkovitiji prijenos tehnologije iz istraživačkih institucija u industriju, ubrzati komercijalizaciju inovacija te potaknuti razvoj održivih rješenja za globalne izazove.

Manifestacija Noć knjige 2025. u GISKO-u

Siniša PETKOVIĆ

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek i ove se godine uključila u program manifestacije Noć knjige koja se ove godine održavala pod motom *O ljudima i životinjama*. Manifestacija je diljem Hrvatske održana u utorak 23. travnja 2025., na Svjetski dan knjige i autorskih prava. Cilj Noći knjige jest kroz jedinstvenu manifestaciju potaknuti kulturu čitanja i uvažavanja knjige kao civilizacijskog i kulturnog dosega te dati poticaj razgovoru o statusu i važnosti knjige u suvremenom društvu. Tradicionalni večernji program u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek započeo je u 18:00 sati i trajao do 22:00 sata, uz dva događanja u prijepodnevnim satima. Kao i svih prethodnih godina, i ovogodišnja je Noć knjige bila bogata brojnim aktivnostima i događanjima kojima su prisustvovali brojni sugrađani čime je još jednom potvrđena neraskidiva veza između korisnika i Knjižnice kao i velika privrženost Osječana knjizi i pisanoj riječi. Knjižnica je bila mjesto dijaloga, susreta i zajedničke radosti čitanja. Gradska i sveučilišna knjižnica postavila je dugogodišnju suradnju s Domom za starije i nemoćne u Osijeku novom aktivnošću koja se provodi od kraja prošle godine. Riječ je o čitateljskoj skupini te o aktivnosti čitanja naglas osobama slabijeg vida i onima s poteškoćama u čitanju. U prijepodnevnim satima

korisnicima Doma čitana je knjiga pod naslovom *Pismo mladom sebi*, zbirka inspirativnih priča brojnih slavni osoba - književnika, glumaca i glazbenika. Čitanjem te knjige željelo se, kroz biblioterapijski pristup, kod slušatelja izazvati pozitivne osjećaje te ih potaknuti na konstruktivnu raspravu i retrospektivan povratak u njihove mlade dane. To je bila i uvertira u radionicu koja je uslijedila nakon čitanja. Cilj radionice bio je uključiti osobe starije životne dobi u aktivnu zajednicu, dokazujući njihovu važnost i doprinos društvu kao i činjenicu da od njih možemo mnogo naučiti i u svakodnevnom životu primijeniti. U poslijepodnevnim satima u Središnjoj knjižnici održana je tribina i književni susret sa spisateljem Igorom Rajkijem pod nazivom Svijet koji ne stane na značku. Rajki je autor za odrasle, mlade i djecu te je u suradnji s različitim

ilustratorima objavio više slikovnica. U povodu objavljivanja najnovije slikovnice Vjetrohod, predstavio je svoje dosadašnje stvaralaštvo, s posebnim naglaskom na naslove namijenjene najmlađima. Također je održano predavanje strip-albuma Matije Pisičića pod nazivom Psihotična mjesečeva sonata. Strip govori o Marku, sinu Nola Grejsona - poznatijeg kao Omni-Man - najmoćnijeg superjunaka planeta Zemlje. Iako nije rođen na Zemlji, genetska kompatibilnost omogućila je Omni-Manu stvaranje potomstva, a sada je došlo vrijeme da mladi Mark primi svoje nasljeđe i postane - Nepobjediv. Između 18:00 i 22:00 sata (na Ograncima do 19:30) organizirana je akcija snižene cijene upisa i obnove članstva u Knjižnicu kao i vraćanje knjiga bez naplate zakasnine. Tijekom cijeloga dana zainte-

resirani su mogli pogledati izložbu "Knjige koje osvaja ju", organiziranu u povodu Međunarodnog dana dječje knjige i rođendana H. C. Andersena. U prijepodnevnim je satima održana Zavičajna pričaonica za mlade s Ivanom Šojat, osječkom književnicom. Predstavljani su njezini romani za mlade: *Oblak čvorka*, *Zmajevi koji ne lete*, *Po zidovima crtam drveće* i *Onaj svijet vani*. Kroz susret s učenicima osnovnih škola otvorili su se važne teme o izazovima odrastanja, prekomjernoj upotrebi tehnologije, maloljetničkim ovisnostima, otuđenju i usamljenosti kao i o pravom i odanom prijateljstvu. Večernji program otvoren je glazbenim nastupom dječjeg zbora Osječki zumbići, nakon čega je u prostoru Igraonice Odjela za rad s djecom i mladima održano Vrijeme za priču uz kazalište sjena.

